Mevlana Kalkınma Ajansı
Development Agency

KARAMAN

İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ

(2017-2023)

INVEST IN KARAMAN
www.investinkaraman.gov.tr

KARAMAN

İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ

ARALIK 2016

İLETİŞİM:
www.mevka.org.tr
karamanydo@mevka.org.tr
www.karamandayatirim.gov.tr
www.investinkaraman.gov.tr

© 2016, MEVKA Tüm hakları saklıdır. Bu eserin tamamı ya da bir bölümü, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kullanılmadan önce hak sahibinden 52. Maddeye uygun yazılı izin alınmadıkça, hiçbir şekilde ve yöntemle işlenmek, çoğaltılmak, çoğaltılmış nüshaları yayılmak, satılmak, kiralanmak, ödünç verilmek, temsil edilmek, sunulmak, telli/telsiz ya da başka teknik, sayısal ve/veya elektronik yöntemlerle iletilmek suretiyle kullanılamaz.

Hazırlanmış olan çalışmanın tüm hakları Mevlana Kalkınma Ajansı'na aittir. Çalışmadan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

Aralık 2016

İÇİNDEKİLER

I.GİRİŞ 6
1 ANA METİN 7
1.1 MEVCUT DURUM 7
1.1.1 GENEL BİLGİLER 7
1.1.2 TARIMSAL YAPI 8
1.1.3 SANAYİ YAPISI 9
1.1.4 ENERJİ 11
1.1.5 ÖNEMLİ PROJELER 12
1.1.6 DIŞ TİCARET ORTAMI 13
1.1.6.1 İHRACAT 13
1.1.6.2 İTHALAT 15
1.1.7 KARAMAN'IN UDY GÖRÜNÜMÜ 16
1.1.8 YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ ANALİZİ 17
1.1.9 KARAMAN'IN TANITIMINA YÖNELİK ÜLKE ANALİZİ 19
1.2 SORUN ALANLARI 25
1.2.1 HALİHAZIRDA YAŞANILAN SORUNLAR 25
1.2.1.1 AÇIKLAMALAR VE TABLOLAR 26
1.2.2 STRATEJİ DÖNEMİNDE YAŞANMASI MUHTEMEL SORUNLAR (RİSKLER) 48
1.2.2.1 AÇIKLAMALAR 48
1.2.2.2 TABLO 49
1.3 HEDEFLER 49
1.3.1 AÇIKLAMALAR ve TABLO 50
2 KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM 2017 YILI EYLEM PLANI 55
2.1 AÇIKLAMALAR 55
2.2 TABLO 55
II.KAYNAKÇA 68

Tablolar

Tablo 1.TR 52 Konya-Karaman Bölgesi İstihdam ve İşsizlik Oranları 8
Tablo 2.TR 52 Konya-Karaman Bölgesi İstihdam Edilenlerin Sektörel Dağılımı-2015 8
Tablo 3 Karaman'ın İhracatında Stratejik Ülkeler..... 14
Tablo 4 Karaman İthalat Ülkeleri..... 16
Tablo 5.Karaman İli Yatırım Teşvik Belgeleri..... 17
Tablo 6.İktisadi Faaliyet Kolları Bazında Sabit Sermaye Yatırım Payları (%)..... 17
Tablo 7.2001–31.07.2016 Dönemi Türkiye Yatırım Teşvik Belgeleri 18
Tablo 8.2001-31.07.2016 Dönemi Karaman Yatırım Teşvik Belgeleri 18
Tablo 9.Sektörlere Göre Yatırım Eğilimi ve Karaman'da Öne Çıkan Sektörlerin Sıralaması..... 19
Tablo 10.Karaman İli İmalat Sanayi Kapsamında Analize Tabi Tutulan Sektörler..... 20
Tablo 11.Karaman İli Sektörlerinde Dünya Ülkelerinin Gelişmişlik ve İhracat Durumları 20
Tablo 12.Karaman İli İhracatında İlk 20 Ülke 21
Tablo 13.Karaman İli İthalatında İlk 20 Ülke 22
Tablo 14.Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırımlar İlk 20 Ülke 23
Tablo 15.Karaman İli Tanıtımına İlişkin Verilerin Birleştirilmesi..... 24
Tablo 16. Yatırım Yeri Tahsisi ve Altyapı Sorun Ağacı..... 28
Tablo 17. İstihdam ve İşgücü Sorun Ağacı 31
Tablo 18. Yatırım ve İşletme Maliyetleri Sorun Ağacı..... 33
Tablo 19. Lojistik-Ulaşım Sorun Ağacı 35
Tablo 20. Bürokrasi-Mevzuat Sorun Ağacı..... 37
Tablo 21. Finansmana Erişim-Teşvik ve Destekler Sorun Ağacı 39
Tablo 22. Tanıtım-İmaj Sorun Ağacı 42
Tablo 23. Kurumsal Kapasite Sorun Ağacı..... 45
Tablo 24.Sorun Alanı – Sektör Etkileşim Tablosu..... 46
Tablo 25. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Riskler 49
Tablo 26.Karaman İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Mevcut Durum ve Hedefler 54
Tablo 27.Karaman İl Yatırım Destek Ve Tanıtım Stratejisi 2017 Eylemler Tablosu 56

I.GİRİŞ

Ülke içerisinde azgelişmişliğin azaltılması ve bölgelerin dengeli bir şekilde kalkınması toplumsal uzlaşı ve refah açısından oldukça önemli görülmektedir. Ülke kalkınmasında bölgesel potansiyellerin en iyi şekilde değerlendirilmesi, var olan kaynakların rasyonel ve verimli kullanılmaları büyük önem taşımaktadır. Söz konusu durumun gerçekleşmesi için de bölgelerin mevcut potansiyelinin ortaya konulması, gelişme imkân ve kabiliyetlerinin belirlenmesi, yeni yatırım ve stratejilerin oluşturulması gerekmektedir.

Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofislerimizin en temel görevi, "illerin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımının yapılması, yatırımcıların izin ruhsat ile idari iş ve işlemlerinin tek elden yürütülmesi ve yatırımcılara ihtiyaç duyacakları konularda danışmanlık yapılması hususlarında hizmet vermek" olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte Yatırım Destek Ofisleri koordinasyonunda bölge planı ile Ulusal Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisini göz önünde bulundurarak ve Bakanlık başta olmak üzere ilgili diğer kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak, bölge planı dönemi ile uyumlu olacak şekilde, il düzeyinde İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisini hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını gözetmek, Yatırım Destek Ofislerinin görevleri arasında bulunmaktadır.

Bu çalışma; dünyada, ülkemizde ve ilimizde uluslar arası doğrudan yatırımlar, Karaman ili mevcut durum analizi, il yatırım ortamının iyileştirilmesine ve ilin yatırım ortamının daha iyi tanıtılmasına yönelik stratejileri içermektedir.

1 ANA METİN

1.1 MEVCUT DURUM

1.1.1 GENEL BİLGİLER

Bereketli topraklara sahip Karaman'da sanayi daha çok tarıma dayalı olarak gelişmiştir. Ekonominin lokomotifi konumundaki bisküvi, şekerleme, kek, gofret, bulgur, süt ürünleri gibi gıda imalat sektörleri sanayinin temel bileşenleridir.

Karaman'ın toplam nüfusu 242.196'dır. Merkez ilçe nüfusu 152.256'dır. Diğer ilçe merkezleri de eklendiğinde toplam şehir nüfusu 175.790; köy nüfusu 66.406 'dır. Halkın %72,58'i şehirde yaşamaktadır. Karaman'ın merkez ilçe hariç 5 ilçesi bulunmaktadır. En büyük ilçesi Ermenek'in şehir nüfusu 11.228'dir.

Karaman konumu itibari ile İç Anadolu'yu Akdeniz'e bağlamaktadır. Konya, Mersin, Antalya ilin komşularıdır. Karaman'da karadan 3 saat içinde 15 milyon kişiye ulaşabilme imkânı vardır. İl Türkiye'nin en çok nüfusa sahip ilk 10 ilinden 6'sının merkezindedir. Ayrıca Karaman Türkiye'nin en büyük limanına (Mersin) 2 saat mesafededir.

GENEL BİLGİLER

KARAMAN YATIRIM ORTAMI

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER		
Nitelik	Değer	
	2014	2015
İhracat	358.157.132 $	304.159.731 $
İthalat	118.889.664 $	133.805.411 $
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	% 301	% 227
İşsizlik Oranı (2013)	% 4,2 (Türkiye'de 1.Sırada)	
GSYH (2011)	14.392 $	

Karaman Türkiye'nin en düşük işsizlik oranına sahip ilidir. 2015 verilerine göre TR52 Konya-Karaman illerinde bölge olarak iş gücüne katılım oranı %51,2, işsizlik %6,5, istihdam oranı ise %47,8'dir.İl düzeyinde verilen en son 2013 yılı istatistiğine göre Karaman'da iş gücüne katılma oranı %50,3, işsizlik %4,2, istihdam oranı %48,1'dir.

Tablo 1.TR 52 Konya-Karaman Bölgesi İstihdam ve İşsizlik Oranları

Nitelik	*Karaman*				*TR52*				*TR*			
	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
İşsizlik Oranı (%)	8,5	5,7	4,9	4,2	6,1	4,7	5,6	6,5	9,2	9,7	9,9	10,3
İşgücüne Katılma (%)	53,4	51,6	50,5	50,3	48,9	48,6	49,1	51,2	50	50,8	50,5	51,3
İstihdam oranı (%)	48,8	48,7	48	48,1	45,9	46,4	46,4	47,8	45,4	45,9	45,5	46

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (Tüik),2016

Tabloda verilen bilgilere göre istihdamın iktisadi faaliyet kolları incelendiğinde, Konya-Karaman Bölgesi'nde %25,8 tarım, %27,3 sanayi, %46,9 hizmet sektörlerinde grupların dağıldığı görülmektedir. Çalışanların en fazla hizmet sektöründe yoğunlaştığı en az ise tarım sektöründe toplandığı görülmektedir.

Tablo 2.TR 52 Konya-Karaman Bölgesi İstihdam Edilenlerin Sektörel Dağılımı-2015

	Bin Kişi (15+ Yaş)				*Yüzde (%)*		
	Toplam	**Tarım**	**Sanayi (*)**	**Hizmetler**	**Tarım**	**Sanayi (*)**	**Hizmetler**
TR52	808	209	220	379	25,8	27,3	46,9
Türkiye	26 621	5 483	7 246	13 891	20,6	27,2	52,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (Tüik) (*)İnşaat sektörü de sanayi sektöründe sayılmıştır.

Karaman'ın kültürel ve tarihi varlıkları arasında, M.Ö.6000 yıllarından başlayıp, çeşitli tarihlere ait yüzlerce höyük ile Hitit, Roma, Bizans, Selçuklu, Karamanoğulları ve Osmanlılara ait, günümüze gelen yapı ve yazıtlar ile Karaman İli kültürüne katkıda bulunan Mevlana, Yunus Emre, Karamanoğlu Mehmet Bey, Piri Reis gibi önemli isimler sayılabilmektedir. Bu nedenle Karaman, zengin bir eskiçağ kültür dokusuna sahiptir. Karaman'ın ilçe bazlı turistik varlıklarına bakıldığında; Ermenek İlçesi'nde yayla turizminin yapıldığı ve hizmete açılmış olan Ermenek HES barajının yeterli kapasiteye ulaştığında baraj sularında Su Sporları, Balıkçılık ve Kıyı Turizmi yapılması planlandığı görülmektedir.

Karaman ilinde dünyanın ilk apartmanı olarak nitelenebilecek Taşkale Tahıl Ambarları ile Binbir Kilise, Roma Havuzu, Hitit Yazısı ve Kabartması, Yılkı Atları gibi değerleri içinde barındıran Karadağ'ın tarihi ve coğrafi dokusu en önemli turizm değerleri olarak ön plana çıkmaktadır.

1.1.2 TARIMSAL YAPI

İlimizde Tahıl üretimi yaygın bir şekilde yapılmaktadır ve sanayi daha çok tarıma dayalı olarak gelişmiştir. 2015 yılında Türkiye'de gerçekleşen toplam 4100 kiloton Durum Buğdayı üretiminin 169 kilotonu Karaman'da gerçekleşmiştir. Bu üretim miktarı ile Karaman Türkiye'de ilk 10 il içerisinde yer

almıştır. Bununla birlikte önemli miktarlarda arpa, yulaf, çavdar üretimi mevcuttur.

İlimiz sertifikalı elma ağaç sayısı bakımından ülkemizde birinci, üretim miktarında ise üçüncü sırada yer almaktadır. 2014 yılında Karaman Türkiye'de üretilen elmanın %13.30'ini 2015 Yılında ise %15'ini üretmiştir. 2015 Yılı Ülkemiz kuru fasulye üretiminin %16,55'i,nohut üretiminin % 6,38'i ve şeker pancarı üretiminin %3,91'i ilimiz tarafından karşılanmaktadır. İlimiz, ülkemiz kuru fasulye üretiminde 2. sırada, nohut üretiminde 4.sırada ve şekerpancarı üretiminde 7.sırada yer almaktadır.

1.1.3 SANAYİ YAPISI

İmalat-gıda sanayisinin alt grubu olan bisküvi, çikolata, kek ve gofret sektöründe Karaman, ülke üretiminde önemli bir yer kaplar. Bulgur sektöründe ise Karaman ülke üretiminin yaklaşık %20'sini karşılamaktadır. Türkiye bisküvi üretiminin yaklaşık Türkiye'de üretilen her 3 bisküviden 1'i Karaman'da üretilmektedir.

Sanayi Yapısı

Sanayi Siciline Kayıtlı = 340 İşletme

Sanayi İşletmeleri sektörel dağılımı

+10 Çalışanı Bulunan 154 İşletme

SANAYİ SİCİLE KAYITLI FİRMALARIN SEKTÖREL DAĞILIMI		
SEKTÖR	FİRMA SAYISI	Oran %
Gıda Ürünleri İmalatı	85 Ad.	25
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı	59 Ad.	17,35
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	30 Ad.	8,82
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	26 Ad.	7,65
Mobilya İmalatı	22 Ad.	6,47
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	21 Ad.	6,18
Ağaç ve Mantar Ürünleri İmalatı (mobilya hariç) Saz, Saman ve Benzeri Malzemelerden, Örülerek Yapılan Eşyaların İmalatı	20 Ad.	5,88
Fabrikasyonel Metal Ürünleri İmalatı(Makine ve Teçhizat Hariç)	18 Ad.	5,29
Kömür ve Linyit Çıkartılması	11 Ad.	3,24
Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	10 Ad.	2,94
Elektrikli Teçhizat İmalatı	8 Ad.	2,35
Elektrik, Gaz, Buhar ve Havalandırma Sistemi Üretim ve Dağıtım	8 Ad.	2,35
Giyim Eşyası İmalatı,Kürkün İşlenme ve Boyanması	5 Ad.	1,47
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	3 Ad.	0,88
Motorlu Kara Taş.Trey(Römork) ve Yarı Trey(Yarı Römork)İmalatı	3 Ad.	0,88
Madenciliği Destekleyici Hizmet Faaliyetleri	2 Ad.	0,6
İçecek İmalatı	2 Ad.	0,6
Tasnif Edilmiş Materyallerin Geri Kazanımı	2 Ad.	0,6
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	1 Ad.	0,29
Ana Metal Sanayi	1 Ad.	0,29
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	1 Ad.	0,29
Sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu	1 Ad.	0,29
Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1 Ad.	0,29

Not: 6948 Sayılı Kanun Kapsamında bulunan Sanayi Firmalarıdır.

Karaman, özellikle bisküvi, çikolata, kek, gofret,bulgur gibi gıda sektöründe Türkiye'nin birinci sırasında yer almaktadır.2015 yılı İlk 500 firma arasında Karaman ilinden Biskot Bisküvi, Bifa Bisküvi, Şimşek Bisküvi ve Anı Bisküvi bulunmaktadır.2014 yılı ikinci 500 sıralamasında 373. sırada bulunan KOMGIDA Kombassan Gıda'nın bağlı bulunduğu oda Konya'da olmasına karşın üretimi Karaman'da gerçekleştirilmektedir.

Gıda İmalat Sanayi, ambalaj, hammadde, makine gibi çeşitli sektörleri de tetiklemiş ve Karaman tamamıyla kendisine yetebilen bir Gıda Şehri konumuna gelmiştir.Özellikle bisküvi-çikolata sektörüne makine ve ambalaj imalatı yapan firmalar Karaman sanayisinin önemli yapıtaşlarından biridir.

Ülkemiz meyve suyu sanayisinde işlenen meyvelerde en büyük payı yaklaşık % 46 ile elma almaktadır. Karaman Türkiye elma üretiminde 3.sıradadır. Sertifikalı elma ağaç sayısı bakımından ülkemizde 1.sırada olması nedeniyle önümüzdeki yıllarda Türkiye elma üretiminde ilk sıraya yükselmesi beklenmektedir.

Bu nedenle elmanın işlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik tesisler bulunmakla birlikte bu tesislerin artacağı öngörülmektedir. Döhler Meyve Suyu tesisi Karaman'da yetiştirilen elmaların işlenerek yüksek katma değer ile yurtiçi ve yurtdışı pazarlara satışını gerçekleştirmektedir. Tesiste Elma, nar,

vişne, şeftali, çilek, kavun gibi ürünler işlenerek yılda 15.000- 20.000 ton civarında üretim yapılmaktadır. Bu sektör de Karaman'ın Gıda Şehri niteliğine katkıda bulunmaktadır.

İlimizde süt ve süt ürünlerinin üretimine yönelik üçü büyük ölçekli olmak üzere yaklaşık 15 tesis mevcuttur. Bu tesislerin ikisi yaklaşık 1000ton/gün diğeri 300 ton/gün süt işleme kapasitesi ile çalışmakta ve süt, yoğurt, ayran ve peynir çeşitleri üretimini gerçekleştirmektedir. Süt ve süt ürünleri sektörü de Karaman'ın Gıda Şehri niteliğine katkı sağlamaktadır.

Karaman'ın Durum Buğdayı üretiminde oldukça iyi durumda olması nedeniyle bu hammaddenin kullanıldığı bulgur, makarna gibi sektörler ilimizde bulunmaktadır. Makarna üretimine yönelik olarak mevcutta üretim yapan tesis 260 ton/gün üretim kapasitesi ile Türkiye'nin en büyük üretim kapasitelerinden birine sahiptir. 2 adet kısa kesme, 1 adet uzun kesme ve 1 adet fiyonk hattı bulunmaktadır. Türkiye'de makarna üretimi yapan toplam 80 adet kayıtlı üretici bulunmaktadır.

1.1.4 ENERJİ

Karaman'da mevcut durumda elektrik santrallerinin kurulu gücü 544,49 Mw olup önemli bir bölümü HES'tir. Ancak Güneş GES Santralleri her geçen yıl kurulmakta ve sayıları oldukça artmaktadır. Mevcut durumda 9 HES, 7 GES, 3 Doğalgaz, 1 RES ve 1 Biogaz tesisi bulunmaktadır.

Karaman, Türkiye'nin en yüksek GSR ve Güneşlenme sürelerine sahip ilidir. Yıllık Ortalama güneşlenme süresi Türkiye 4,18 h/gün, Karaman 4,55 h/gün, GSR, Türkiye 2741 KWh/ m2- gün Karaman 3011 KWh/m2-gün 'dür.

Güneş Enerji Haritası

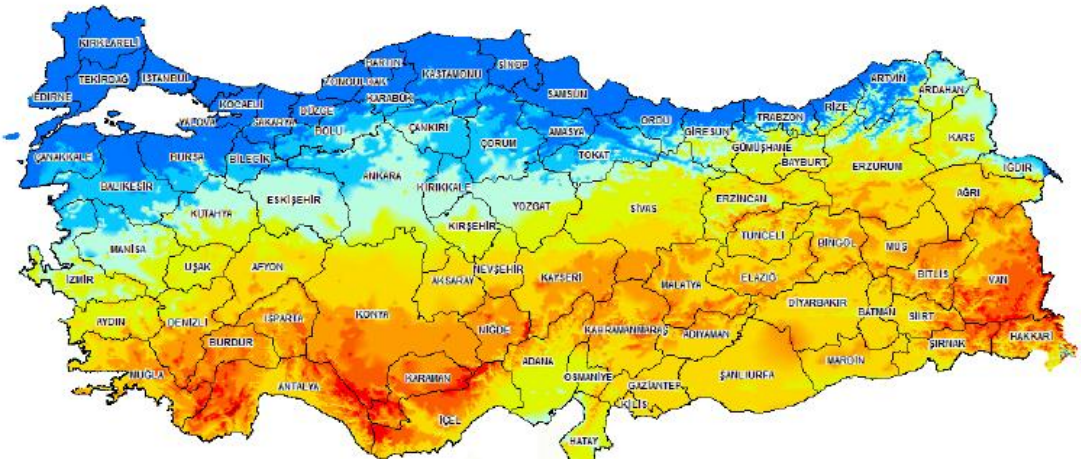

Karaman'da bugüne kadar, Medaş ile bağlantı antlaşması yapmış ve Medaş hatlarına elektrik üreten 3,44 MW'lık Lisansız Güneş Enerji Santrali (GES) mevcuttur. Karaman ayrıca rüzgar enerjisi yatırımları için potansiyeli yüksek bir ildir.

1.1.5 ÖNEMLİ PROJELER

Sahip olduğu gıda ve enerji potansiyeli göz önüne alındığında önümüzdeki 10 sene içerisinde Karaman'ı enerji ve gıda başkenti olarak ön plana çıkarması beklenen projeler hayata geçiriliyor.

KARAMAN TARIMA DAYALI İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ (TDİOSB)

TDİOSB 250 hektar büyüklüğünde ve 5.250 sağmal/baş, toplamda 13.000 sığır/baş kapasiteli olup, alt yapısı hazır arsa imkanının sağlanması amaçlanmaktadır. OSB kuruluşuna yönelik yasal işlemler ve çalışmalar devam etmektedir.

KARAMAN İLİ ENERJİ İHTİSAS ENDÜSTRİ BÖLGESİ

Bölgede toplam 34.656.000 m2 büyüklüğe sahip 4 farklı arazinin güneş enerjisi potansiyeli 1750 Mw kurulu güce sahip olacaktır. Karaman'da Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi kurulmasına yönelik olarak yapılan müracaata istinaden ilde başlatılan çalışmalar neticesinde yer seçimi yapılan bölgenin ilanının Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kuruluna sunulması beklenmektedir.

KARAMAN ULAŞIM ve LOJİSTİK PROJELERİ

Karaman-Konya, Karaman-Mersin çift hatlı yük taşımacılığı ve rayların yenilenmesi çalışmaları devam etmektedir. Karaman ilinin Mersin Taşucu limanı ve Antalya- Karaman, Karaman–Adana yol bağlantılarının iyileştirilmesi ile 3 saat içinde 20 milyon kişiye ulaşma imkanı sağlanacaktır.

LOJİSTİK MERKEZİ PROJESİ

OSB'nin hemen yanında 900 bin m2 alan belirlenmiş, bu alanın 300 bin m2'si lojistik merkezi olarak planlanmaktadır. Bankası ,restaurantı ile bir bütün olan lojistik merkezi sayesinde yatırımcılara hammadde tedariki ve pazarlamada maliyet avantajı sağlayacaktır.OSB Yük Terminaline ilişkin uygulama projelerinin çalışmaları tamamlanmış ve yapım ihalesi hazırlıkları devam etmektedir.

HAVALİMANI PROJESİ

Karaman ili merkez ilçesi Sudurağı beldesi mevkiine yapılacak olan havalimanı sivil ulaşım ihtiyacını karşılayacaktır. Proje alanı, karayolu mesafesiyle Karaman il merkezine yaklaşık 20 kilometre, Konya'nın Ereğli ilçe merkezine yaklaşık 60 kilometre, Karaman havalimanı projesi kapsamında üst yapı tesisleri de dahil olmak üzere 378 bin hektarlık alana ihtiyaç duyulmaktadır. Havalimanı için yer

tespiti yapılmış olup altyapı kesin proje çizimleri, fizibilite ve zemin etüdü ile ÇED işlemleri tamamlanmıştır.3 yıl içerisinde tamamlanacağı öngörülmektedir.

KARAMAN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ

Karaman Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin kurulmasına yönelik Bakanlar Kurulu'nun 2015/7734 sayılı Kararı, 24 Haziran 2015 tarihli ve 29396 sayılı kararı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Karaman Teknoloji Geliştirme Bölgesinin Yönetici Şirketi, 22.9.2016 tarihinde tasdik olmuş, 4.10.2016 tarihli ve 9168 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanarak resmen kurulmuştur.Bölge imar planları hazırlanmaktadır.Teknokent ile Organize Sanayi Bölgesi ve Üniversite arasında bir köprü kurularak; vasıflı eleman artışına katkı sağlanmış olacaktır. Benzer şekilde iş imkânlarının arttırılarak beyin göçünün engellenmesi, Sanayi bölgesinde üretilen ürünlerin kalitelerinin artırılması gibi bölge ekonomisine olumlu etkileri olacağı öngörülmektedir.

KARAMAN SERBEST BÖLGE

Organize Sanayi Bölgesinde yaklaşık 2 milyon metrekare alanın serbest bölge ilan edilmesi için gereken imar düzenleme çalışmaları hazırlanmıştır. Karaman Serbest Bölge ile ilgili 27 firmanın katılımı ile Serbest Bölgenin kurulması için gerekli olan şirket kurulmuştur. Fizibilite çalışmaları devam etmektedir. Serbest bölge, vergi avantajı, kar transfer imkanı, ticaret kolaylığı, pazarlara ulaşım imkanı, dinamik işletme yönetimi, uygun ve ucuz altyapı imkanı gibi avantajları beraberinde getirecektir.

1.1.6 DIŞ TİCARET ORTAMI

1.1.6.1 İHRACAT

Karaman'ın 2013 yılında, ihracat yaptığı 140 ülkeden 18'i eşdeğer öneme sahipken, 2015 yılına gelindiğinde ihracat yapılan ülke sayısı 142'ye yükselmesine rağmen eşdeğer öneme sahip ülke sayısı azalarak ve 18 den 15'e gerilemiştir. Bu şu anlama gelmektedir: Karaman son yıllarda ihracat yaptığı kritik ülke sayısını artırmasına rağmen yaptığı ihracatın önemli bir kısmını belirli ve sınırlı sayıdaki ülkelere yapmaktadır. Bu durum Karaman'ın yeni ülke pazarlarına girmekte sıkıntı yaşadığını göstermektedir.

Şekil 1. Karaman'ın ihracatında Kritik Öneme Sahip Ülke Sayısı

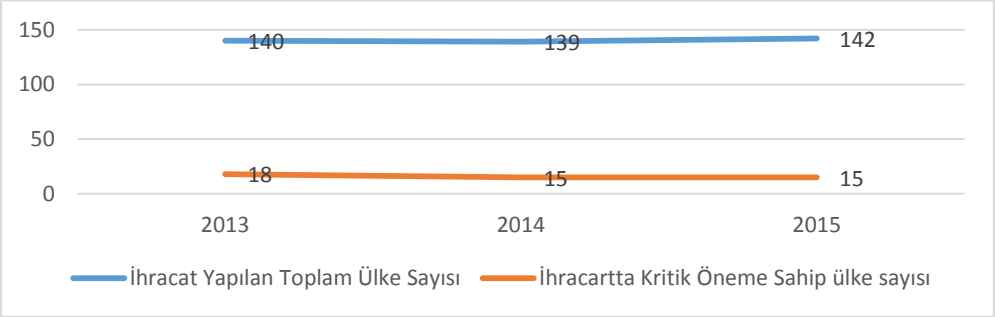

Karaman'ın 2015 yılında sadece bu 15 ülkeye yaptığı toplam ihracat miktarı aynı yıl yapılan toplam ihracatın %72'sini oluşturmaktadır.

Tablo 3 Karaman'ın İhracatında Stratejik Ülkeler

Sıra	Ülke	2015 İhracat (Dolar)
1	Irak	48.377.705
2	Suriye	42.731.790
3	Yemen	28.903.625
4	Romanya	13.801.562
5	Suudi Arabistan	12.624.944
6	Libya	12.315.730
7	Belçika	9.870.841
8	ABD	9.264.096
9	Lübnan	7.582.999
10	Mısır	7.087.908
11	Cezayir	6.571.368
12	Filistin	5.917.988
13	Ürdün	5.789.709
14	Türkmenistan	5.560.548
15	Çin	3.613.972

Karaman'ın 2015 yılı itibariyle en fazla ihracat yaptığı 1. ülke Irak'tır. Karaman'ın Irak'a yaptığı ihracat son 3 yılda %17 gerilemiştir. Karaman'ın Irak ile olan ticaretinde dış ticaret fazlası vermesine rağmen oransal olarak dış ticaret fazlası azalmaktadır. Karaman'ın 2015 yılı itibariyle en fazla ihracat yaptığı 2. ülke Suriye'dir.Karaman'ın Suriye'ye yaptığı ihracat 2014 yılına göre 2015 yılında azalmıştır.Karaman'ın 2015 yılı itibariyle en fazla ihracat yaptığı 3. ülke Yemen'dir.Karaman'ın Yemen'e yaptığı ihracat son 3 yılda azda olsa bir artış yaşanmıştır.

İhracatı açısından potansiyel ülkeler; Karaman'ın hali hazırda ihracat miktarı bakımından ciddi bir büyüklüğe erişemediği ancak son 3 yılda ihracat miktarını 10 milyon dolar ve üzerinde artmış olan ülke pazarları olarak tanımlanmıştır. Buna göre Karaman'dan Endonezya, Malezya ve İtalya'ya son 3 yılda yapılan ihracat miktarı önemli ölçüde artmıştır Bu pazarlarda firmalarımızın birebir görüşmeler yapmaları desteklenmelidir.

İhracatın sektörel olarak dağılımına bakıldığında %73'ü hububat,un,nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri, %15'i kakao ve kakao müstahzarları, %2,38'i taş,alçı,çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya, %1,75'i kazanlar,makineler, mekanik cihazlar ve aletler, %1,61'i bebek bezi, %1,55'i plastik mamül, %1,54'ü süt ürünleri fasıllarına dahildir. Yaklaşık %90 civarında bir oranla tarıma dayalı gıda ürünlerinin ihracatı, Karaman ihracatının ve sanayisinin lokomotifi konumundadır.

2015 yılında ilk 1000 ihracatçı firma arasına Karaman'dan 5 firma girmiştir. Anı Bisküvi, Bifa Bisküvi, Şimşek Bisküvi, Hazal Bisküvi ve adının açıklanmasını istemeyen bir firma daha bu listede yer bulmuştur.

1.1.6.2 İTHALAT

Karaman 2013 yılında, 48 farklı ülkeden ithalat yaparken bu ülkelerden ilk 13 ü yapılan ithalatın önemli bir bölümünü kapsaması nedeniyle ithalat açısından kritik öneme sahiptir. Öte yandan 2015 yılına gelindiğinde ithalat yapılan ülke sayısı 10 artarak 58 e yükselmiştir. Ancak kritik öneme sahip ülke sayısı da aynı şekilde artmıştır. Bu Karaman'ın ithalat konusunda daha fazla bir şekilde belirli ülkelere bağımlı kaldığını göstermektedir.

Şekil 2 Karaman'ın İthalatta Bağımlı olduğu Kritik Ülke Sayısı

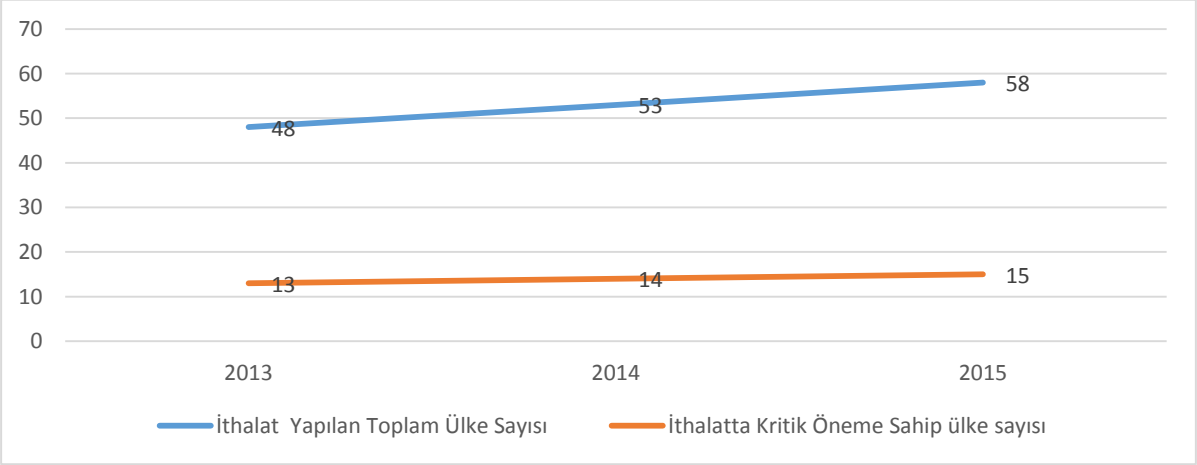

Karaman İthalat açısından 15 ülkeye bağımlı bir seyir izlemektedir. Nitekim sadece bu 15 ülkeden Karaman'ın yaptığı ithalat 2015 yılı itibariyle toplam ithalatın %81 ini oluşturmaktadır. Bu bölümde bu 15 ülke ele alınmaktadır.

Tablo 4 Karaman İthalat Ülkeleri

Sıra	Ülke	2015 İthalat (Dolar)
1	Almanya	21.027.806
2	Endonezya	11.523.729
3	Malezya	10.946.236
4	İtalya	10.209.830
5	Cezayir	9.994.329
6	Hollanda	8.014.412
7	Çin	6.736.637
8	Fas	6.322.753
9	Avusturya	5.892.383
10	ABD	4.918.522
11	Fildişi Kıyısı	2.827.294
12	Hindistan	2.728.803
13	Brezilya	2.450.006
14	Filipinler	2.420.789
15	Kayseri Serbest Bölgesi	2.105.098

Karaman'ın 2015 yılı itibariyle en fazla ithalat yaptığı ülke Almanya'dır. Karaman Almanya'dan yaptığı İthalat son 3 yılda %284 artmıştır. Karaman'ın Almanya ile olan dış ticaret açığı 2013 yılında 4.23 Milyon Dolardan 2015 yılında 20.32 Milyon Dolara yükselmiştir. İthalatın sektörel dağılımı incelendiğinde makine-ekipman ve gıda yapımında kullanılan hammaddelerin önemli kalemler olduğu görülmektedir.

1.1.7 KARAMAN'IN UDY GÖRÜNÜMÜ

Karaman ili temel olarak tarıma dayalı imalatın yoğun bir şekilde yapıldığı bir sanayi yapısına sahiptir. Bisküvi, bulgur, elma gibi tarım eksenli ürünlerin üretimi Karaman il ekonomisinin omurgasını oluşturmaktadır. Bununla beraber bu sektörlerin tetiklemesi ile gerekli hammadde, ambalaj v.b. ürünlerin üretimi de mevcuttur.

Karaman'ın uluslararası doğrudan yatırımları incelendiğinde öncelikle bu sektörlere ilişkin yatırımların bulunduğu görülmektedir. Irak, Hollanda, Belarus, Belçika, Rusya, Suudi Arabistan, Almanya, İngiltere gibi ülkelerden 21 yabancı sermayeli firmanın ilde yatırım yaptığı görülmektedir.

Bu yatırımlar ile birlikte Karaman ilinde imalat yapan ancak, Türkiye merkez ofisini diğer illerde kurmuş bulunan firmalarda mevcuttur. Doehler Group, Mondi, Mm Packaging, Lactalis Group gibi uluslararası birçok firmanın ilde yatırımları bulunmaktadır.

1.1.8 YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ ANALİZİ

Türkiye, Konya ve Karaman'da 2001 yılından itibaren düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin sayısı 2010 yılından itibaren artış eğilimindedir. Yeni teşvik sisteminin bu artış eğilimine katkısı olduğu düşünülmektedir.2015 yılında Karaman'da 22, Konya'da 251 Türkiye genelinde ise 4.567 adet Yatırım Teşvik belgesi düzenlenmiştir. Karaman ilinde 2015 yılı için sabit yatırım tutarı 223 Milyon TL'dir. İl genelindeki yatırımların "Genel Teşvik" ve "Bölgesel Teşvik" destek unsurlarından yararlandığı görülmektedir.

Tablo 5.Karaman İli Yatırım Teşvik Belgeleri

Yıl	Belge	Sabit Yatırım (Milyon TL)
2008	10	82
2009	11	14
2010	40	473
2011	23	61
2012	17	224
2013	25	1.551
2014	24	297
2015	22	223

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri

Karaman ilinde belge adedi ve sabit yatırım tutarı açısından gıda ve içecek, altyapı-belediye hizmetleri, enerji, ticaret-depolama ve lastik–plastik yatırımları önlerde yer almaktadır.

Karaman ilinin iktisadi yapısı ile Türkiye'nin iktisadi yapısı arasındaki benzeşme ve/veya farklılıkların tespit edilmesi yanı sıra, bölgede öne çıkan ve üretimde ağırlık kazanan sektörlerin belirlenmesi açısından yatırım teşviklerinin sektörler itibarıyla analiz edilmesi önem arz etmektedir. Böylece bölgede üretim gücünün nerelere kaydığını ve nerelerde yoğunlaştığını (eğilim olarak da) gözlemlemek mümkün olacaktır. Bu amaçla hazırlanan tabloda Türkiye geneli ile karşılaştırmalı olarak 2001–31.07.2016 dönemi için yatırım teşviklerinin genel iktisadi faaliyetler bazında dağılımı verilmektedir.

Tablo 6.İktisadi Faaliyet Kolları Bazında Sabit Sermaye Yatırım Payları (%)

Ana Faaliyet Kolu	TR	Karaman
Enerji	37,01%	18,38%
Hizmetler	37,20%	17,04%
İmalat	22,69%	60%
Madencilik	2,38%	1,79%
Tarım	0,73%	2,69%
Toplam Sektörler	100.0	100.0

Kaynak: Yatırım Teşvik Belgesi verileri doğrultusunda hesaplanmıştır.

Tablo incelendiğinde, Karaman'daki tarım ve imalat yatırım teşviklerinin toplam yatırım teşvikleri içindeki payının Türkiye genelinin üzerinde, enerji, hizmetler ve madencilik sektöründeki yatırım eğiliminin ise Türkiye genelinin altında olduğu görülmektedir.

2001–31.07.2016 dönemi için alt sektörler itibarıyla yatırım teşvik belgeleri Türkiye genelinde aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 7.2001–31.07.2016 Dönemi Türkiye Yatırım Teşvik Belgeleri

Alt Sektör	*Belge Adedi*	*Sabit Y. Milyon TL*	*İstihdam*	*Alt Sektör*	*Belge Adedi*	*Sabit Y. Milyon TL*	*İstihdam*
Dokuma ve Giyim	7.463	38.137	365.390	**Kimya**	954	47.137	44.355
Gıda ve İçki	4.143	22.235	140.681	**Hayvancılık**	737	4.515	26.378
Altyapı -Belediye Hiz.	3.885	21.883	35.195	**Kağıt**	689	7.156	18.504
Enerji	3.651	158.645	36.279	**Bitkisel**	661	2.013	19.469
Turizm	3.477	45.910	241.231	**Elektrikli**	564	4.006	18.163
Lastik-Plastik	2.613	14.463	61.998	**Cam**	433	5.390	14.237
Makina İmalat	2.599	16.428	79.688	**Demir Çelik**	427	5.098	14.960
Diğerleri	2.539	23.213	89.123	**Demir Dışı**	319	5.024	7.165
Madeni Eşya	2.388	8.700	61.467	**Deri ve**	292	750	11.736
İstihraç ve İşleme	2.232	24.386	77.556	**Mesl.Bil.Ölç**	252	992	5.875
Ulaştırma	2.142	53.605	94.399	**Elektronik**	172	3.436	13.592
Taşıt Araçları	1.840	32.494	119.359	**İnşaat**	163	891	14.541
Pişmiş Kil ve	1.720	8.067	45.905	**Çimento**	155	9.117	7.146
Eğitim	1.553	12.113	118.190	**Seramik**	133	1.183	10.699
Ticaret - Depolama	1.492	36.181	55.460	**Su Ürünleri**	117	215	2.034
Sağlık	1.253	20.539	126.875	**Ormancılık**	2	6	27
Orman Ürünleri	1.238	7.340	47.756	**İşleme**	2	4	80
Genel Toplam					**52.300**	**641.271**	**2.025.513**

Not: 2016 Temmuz sonu Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı, www.ekonomi.gov.tr

Alınan yatırım teşvik belgelerinin sektörel olarak dağılımı, aynı dönemde Karaman için aşağıdaki tablodaki gibi olmuştur.

Tablo 8.2001-31.07.2016 Dönemi Karaman Yatırım Teşvik Belgeleri

Alt Sektör	Belge Adet	Sabit Y. Milyon TL	İstihdam	Alt Sektör	Belge Adet	Sabit Y. Milyon	İstihdam
Gıda ve İçki	69	723	6.206	**Sağlık**	5	6	373
Enerji	51	2.190	349	**Eğitim**	5	15	239
Altyapı - Belediye	34	128	551	**Hayvancılık**	5	42	150
Ticaret - Depolama	25	56	404	**Madeni Eşya**	5	7	104
Lastik-Plastik	18	43	387	**Pişmiş Kil ve**	4	9	66
İstihraç ve İşleme	16	41	384	**İnşaat**	3	22	530
Turizm	13	98	313	**Taşıt Araçları**	2	1	50
Kağıt	10	61	258	**Elektrikli**	2	5	33
Diğerleri	7	22	539	**Kimya**	2	4	58
Orman Ürünleri	6	8	271	**Cam**	1	2	15
Makina İmalat	6	12	144	**Seramik**	1	1	30
Genel Toplam					**290**	**3.492**	**11.454**

Not: 2016 Temmuz sonu Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı, www.ekonomi.gov.tr

Türkiye geneli ve Karaman için sabit yatırım tutarları üzerinden hesaplanan yatırım teşviklerinin toplam yatırım teşviklerinden aldığı pay karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tabloda enerji yatırımlarına ilişkin olarak 1,4 milyar TL doğal gaz çevrimi yatırımı bulunduğu dolayısıyla enerji yatırımının büyük bir kısmının bu yatırımla ilgili olduğu belirtilmelidir.

Tablo 9.Sektörlere Göre Yatırım Eğilimi ve Karaman'da Öne Çıkan Sektörlerin Sıralaması

Alt Sektör	*Türkiye Oranı (%)*	*Karaman Oranı(%)*	*Karaman-Türkiye (Puan)*	*Alt Sektör*	*Türkiye Oranı (%)*	*Karaman Oranı(%)*	*Karaman-Türkiye (Puan)*
Enerji	24,74%	62,70%	37,96%	Eğitim	1,89%	0,42%	-1,47%
Gıda ve İçki	3,47%	20,71%	17,24%	Makina	2,56%	0,35%	-2,21%
Altyapı - Belediye	3,41%	3,66%	0,25%	Pişmiş Kil	1,26%	0,26%	-1,00%
Turizm	7,16%	2,79%	-4,37%	Orman	1,14%	0,22%	-0,92%
Kağıt	1,12%	1,74%	0,62%	Madeni	1,36%	0,20%	-1,16%
Ticaret - Depolama	5,64%	1,59%	-4,05%	Sağlık	3,20%	0,16%	-3,04%
Lastik-Plastik	2,26%	1,23%	-1,03%	Elektrikli	0,62%	0,13%	-0,49%
Hayvancılık	0,70%	1,19%	0,49%	Kimya	7,35%	0,11%	-7,24%
İstihraç ve İşleme	3,80%	1,18%	-0,70%	Cam	0,84%	0,05%	-0,79%
Diğerleri	3,62%	0,64%	-2,62%	Taşıt	5,07%	0,02%	-5,05%
İnşaat	0,14%	0,63%	-2,98%	Seramik	0,18%	0,02%	-0,16%

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı, www.ekonomi.gov.tr verilerinden hareketle hesaplanmıştır

Sektörlerinin toplam yatırım teşvikleri içinde aldıkları yüzde payları gösteren tablo verileri incelendiğinde, Karaman'da 2001–31.07.2016 döneminde Enerji sektörü yatırım eğiliminin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu dikkat çekmektedir. Türkiye genelinde söz konusu sektör yüzde 24,74 pay alırken ilde yüzde 62,70 pay ile öne çıkmaktadır. Gıda ve içki sektörünün ürünlerinden özellikle bisküvi, şekerleme, gofret, kek, bulgur üretiminde Türkiye'de ilk sıralarda yer alan Karaman bu neticeyi yatırım eğilimlerinde de göstermiştir. Türkiye genelinde söz konusu sektör yüzde 3,47 pay alırken ilde yüzde 17,24 pay ile öne çıkmaktadır. Ayrıca, altyapı belediye hizmetleri, hayvancılık ve kağıt sektörünün göreli önemlerinin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

1.1.9 KARAMAN'IN TANITIMINA YÖNELİK ÜLKE ANALİZİ

Karaman ilinin tanıtımına yönelik ülke analizi yapılır iken, öncelikle Karaman'da yerleşik sektörler incelenmiş; sektörlerin ihracat üstünlüğü, ithalat üstünlüğü, kümelenme analizi, yatırım eğilim analizi yapılarak genel performans açısından ilin öne çıkan sektörleri belirlenmiştir. Bu kapsamda Karaman ilinde gelişim potansiyeli olduğu düşünülen 10 sektör ele alınmıştır.

Bu sektörlerin dünya genelinde dış ticaret durumları değerlendirilerek; her sektörde ihracat yapan ilk 20 ülke dikkate alınmış ve sektörel gelişmiş ülkeler belirlenmiştir.

Elde edilen bu ülkeler incelenmiş ve Karaman ilinin sanayi yapısı ve gelişimine olumlu katkıda bulunabilecek ülkeler ortaya çıkarılmıştır. Bu hususa ek olarak Karaman ilinin tarihi birikimi, kültürel coğrafyası ile birlikte coğrafi yakınlık faktörleri de dikkate alınarak, bu üçlü mekanizma neticesinde Karaman ilinin yatırım tanıtım stratejisine ilişkin olarak hedef ülkeler belirlenmiştir.

1.1.11.1.KARAMAN BASKIN SEKTÖRLER VE BU SEKTÖRLERDE DÜNYA ÜLKELERİNİN DURUMU

Tablo 10.Karaman İli İmalat Sanayi Kapsamında Analize Tabi Tutulan Sektörler

Sektör Adı	Dış Ticaret Analizi	Küme Analizi	Yatırım Eğilimi	Değerlendirme
1.Tahıl ve bitkisel ürünler	EX-IM			EX, IM
2.Sebze ve Meyvelerin Işlenmesi ve Saklanması	EX-IM	OK	I	EX, IM, OK, I
3.Bitkisel ve Hayvansal Sıvı ve Katı Yağların Imalatı	IM	AK		AK,IM
4.Süt Ürünleri Imalatı		OK	I	OK,I
5.Öğütülmüş Tahıl Ürünleri,(Öğütülmüş hububat ve sebze ürünleri imalatı)	EX	OK	I	EX,OK, I
6.Fırın ve Unlu Mamuller Imalatı (Fırın ve Unlu Mamüller - Kek imalatı - Peksimet ve bisküvi imalatı; ı-Makarna, şehriye, kuskus ve benzeri unlu mamullerin imalatı)	EX	OK	I	EX,OK, I
7.Diğer Gıda Maddeleri İmalatı (Kakao Çikolata ve Şekerleme)	EX-IM	OK	I	EX, IM, OK, I
8.Plastik Ürünlerin Imalatı	EX	PK	I	EX,PK, I
9. Makinelerin Imalatı (Gıda Makineleri)	EX-IM	OK		EX, IM, OK
10.Elektrik Enerjisi Üretimi (Güneş Enerjisi)		AK	I	AK, I

Kaynak: Karaman İlinin Sektörler İtibari İle Muhtemel Yatırım Alanları ve İthal Ara mamül Üretilebilirliği Açısından Türkiye'deki Konumu, Doğan Ali ONURALP Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, 2014 (Ex: İhracat Üstün Im: İthalat Üstün OK:Olgun Küme PK: Potansiyel Küme AK:Aday Küme I:Yatırım Eğilimi Mevcut)

Karaman'da gelişmiş nitelikte bulunan sektörlerin dünya üzerinde ihracat yapısı incelendiğinde ilk 20 ülke olarak aşağıdaki tabloda belirtilen ülkelerin üstünlüğü ortaya çıkmaktadır. Ancak bu noktada 10.Sektör olan güneş enerjisine yönelik ihracat verisi yerine kurulu güç verisinin kullanıldığını belirtmek gerekmektedir. Dolayısı ile benzer sektörlere yönelik bilgi birikimi bulunması nedeniyle yatırım tanıtım stratejisi olarak bu ülkelere odaklanılması gerektiği düşünülmektedir. Çalışma yapılır iken dünyadaki bütün ülkeler irdelendiği için Türkiye'de doğal olarak ilgili sektörlerde belli bir potansiyeli bulunduğu için ilk 20 ülke arasındadır.

Tablo 11.Karaman İli Sektörlerinde Dünya Ülkelerinin Gelişmişlik ve İhracat Durumları

ÜLKELER	SEKTÖRLER (İHRACAT %)											
	1*	2.M	2.S	3	4	5	6.B	6.M	7	8	9	10
Almanya	3,4	2	1,7	3,5	17,2	12,3	11,8	2,6	5,2	11,1	18,3	20,3
ABD	18,6	14,2	6,7	3,7		12,7	6,7	4,6	5	11	7,4	13,1
Çin		5,1	13,8			4	1,3	9,8	4	12	7,1	22,2

İtalya	0,9	3,7	2,4	2,6		2,4	6,5	31,4	1	3,4	14,6	9,7
Hollanda		4,6	10,6	5,2	7,7	2,3	5,5	2,1	3,9	4,1	12,9	
Fransa	7,9	2	3,2	1,6	9,7	6	6,1	2,6	5,5	3,6	4,8	3,4
Belçika		2,6	3,6	1,8	8,4	5,4	6,7	3,3	2,9	5	2,1	
İspanya		8,8	9,2	4,7	3,1	4,9		1,5	1,5	2	2,6	2,8
Kanada	7,2		7,4	3,1		5,4	6,8	2,1	2,4	2,3	1,1	
İngiltere	0,8			0,8	4	9,9	4,3		1,4	2,2	2,1	4,5
Brezilya	5,6			1,9					20			
Japonya						1,1		1,1		4,1	2,5	17,6
Meksika		4,5	8,6			4,2	3,1		4	1,5		
Endonezya				21,9			1,5	2,3				
Tayland	4,6		2,8			1,9	1,2	4,7	7,4	2,1		
Malezya				14,8		1,1	2	1		1,3		
Türkiye		4,3	1,6	1,2		2,6	3,1	5	1,4		0,9	
Hindistan	6,7	1,5	1,8	1,1					3,6		1,2	4
Polonya	1,2		1,5		3,8	4,1	4,1		1,5	1,6	1,2	
Avustralya	6,4	1,4	2,3		2,2							2,6

***Açıklama:** 1:Tahıl- 2.M:Meyve-2.S:Sebze- 3:Bitkisel ve Hayvansal Yağ-4:Süt-5:Öğütülmüş Tahıl-6.B:Bisküvi-6.M:Makarna-7:Şekerleme-8:Plastik Eşya-9:Gıda Mak.-10:Güneş Enerjisi

1.1.11.2.KARAMAN İLİ İHRACATINDA İLK 20 ÜLKE

2016 yılı Ağustos ayına kadar olmak üzere son 5 Yılın ihracatlarına bakıldığında Irak, Suriye, Yemen, Libya Cezayir, S.Arabistan gibi Kuzey Irak ve Ortadoğu ülkelerine Karaman'dan oldukça yüksek yüzdelerde ihracat yapıldığı görülmektedir.

Tablo 12.Karaman İli İhracatında İlk 20 Ülke

	2012	2013	2014	2015	2016/08	Toplam	Yüzde
Irak	51.769.957	58.057.503	49.184.544	48.377.705	28.978.995	236.368.704	16,72%
Suriye	585.813	26.465.767	62.447.608	42.731.790	14.705.897	146.936.875	10,39%
Yemen	19.395.460	24.347.369	27.587.485	28.903.625	6.804.156	107.038.095	7,57%
Libya	16.674.656	18.916.495	11.103.359	12.315.730	3.863.798	62.874.038	4,45%
Cezayir	15.489.897	17.063.562	15.568.331	6.571.368	2.202.297	56.895.455	4,02%
S.Arabistan	14.509.462	10.904.443	11.364.246	12.624.944	4.914.787	54.317.882	3,84%
Belçika	8.404.243	10.514.695	10.827.700	9.870.841	4.726.119	44.343.598	3,14%
Romanya	4.514.811	5.877.774	10.963.521	13.801.562	4.571.886	39.729.554	2,81%
Ürdün	10.110.439	11.073.305	6.729.923	5.789.709	2.411.609	36.114.985	2,55%
Lübnan	5.379.046	8.570.635	7.710.099	7.582.999	4.260.643	33.503.422	2,37%
ABD	3.008.740	6.737.433	9.625.127	4.948.136	5.355.444	29.674.880	2,10%
Filistin	6.379.408	6.745.978	8.344.431	5.917.988	2.224.834	29.612.639	2,09%
Mısır	4.070.278	6.420.242	8.491.906	7.087.908	2.566.095	28.636.429	2,03%
Türkmenistan	6.378.256	6.564.228	7.443.239	5.560.548	1.718.680	27.664.951	1,96%

	2012	2013	2014	2015	2016/08	Toplam	Yüzde
İsrail	6.409.931	7.981.828	4.495.554	3.419.068	2.028.996	24.335.377	1,72%
Angola	6.207.195	7.340.128	6.727.788	1.508.341	657.630	22.441.082	1,59%
BAE	3.542.309	5.231.792	6.602.260	3.347.921	1.741.612	20.465.894	1,45%
Kazakistan	9.198.542	8.425.422	993.482	35.861	38.495	18.691.802	1,32%
Arnavutluk	3.887.149	5.436.048	4.557.272	2.920.549	1.278.013	18.079.031	1,28%
İngiltere	3.551.840	2.130.456	2.256.832	1.866.564	7.444.781	17.250.473	1,22%

Kaynak: Tüik

1.1.11.3.KARAMAN İLİ İTHALATINDA İLK 20 ÜLKE

Benzer şekilde 2016 yılı Ağustos ayına kadar olmak üzere son 5 yılın ithalatlarına bakıldığında Endonezya, İtalya, Rusya, Almanya, Çin, Malezya gibi ülkelerden Karaman'a oldukça yüksek oranlarda ithalat yapıldığı bilinmektedir.

Tablo 13.Karaman İli İthalatında İlk 20 Ülke

	2012	2013	2014	2015	2016/08	Toplam	Yüzde
Endonezya	13.672.229	12.398.659	19.318.789	11.523.729	4.769.478	61.682.884	11,35%
İtalya	11.029.126	10.284.024	10.849.059	10.209.830	7.349.303	49.721.342	9,15%
Rusya	30.328.644	1.919.987	13.099.817	1.767.646	252.000	47.368.094	8,71%
Almanya	3.935.868	5.482.981	6.464.524	21.027.806	5.874.924	42.786.103	7,87%
Çin	14.252.868	8.759.170	8.959.773	6.732.553	3.981.793	42.686.157	7,85%
Malezya	8.323.383	12.274.609	6.984.688	10.946.236	3.504.941	42.033.857	7,73%
Ukrayna	3.345.140	15.725.948	1.474.811	1.347.712	115.860	22.009.471	4,05%
Kayseri S.B.	4.284.190	5.902.603	8.187.334	2.105.098	425.783	20.905.008	3,85%
Hollanda	2.899.407	4.398.960	4.070.115	8.014.412	536.469	19.919.363	3,66%
Cezayir				9.994.329	3.564.363	13.558.692	2,49%
ABD	348.928	3.116.237	3.851.359	4.918.522	256.105	12.491.151	2,30%
Fildişi Kıyısı	2.289.024	2.131.148	2.483.395	2.827.294	1.612.363	11.343.224	2,09%
Filipinler	951.901	2.819.801	2.901.943	2.420.789	1.566.518	10.660.952	1,96%
Hindistan	1.030.817	1.440.569	2.309.270	2.728.803	2.937.183	10.446.642	1,92%
Tayvan	295.561	5.943.025	2.434.818	369.203	498.500	9.541.107	1,76%
Avusturya	25.939	1.122.823	62.744	5.892.383	2.140.639	9.244.528	1,70%
Brezilya	589.730	617.715	739.226	2.450.006	4.740.592	9.137.269	1,68%
Fas				6.322.753	1.847.548	8.170.301	1,50%
Güney Afrika C.	8.016.099					8.016.099	1,47%
Kazakistan	6.365.503	115.254	182.265	243.630	75.840	6.982.492	1,28%

1.1.11.4.TÜRKİYE'YE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM YAPAN İLK 20 ÜLKE

Türkiye'nin 2012-2016 Mayıs tarihleri arasında aldığı Uluslararası Doğrudan Yatırımlara ilişkin olarak ilk 20 ülke listesi aşağıdadır. Bu tabloya göre Hollanda, ABD, Avusturya, İngiltere, Lüxemburg, Almanya gibi ülkelerden Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım almıştır.

Tablo 14.Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırımlar İlk 20 Ülke

ÜLKELERE GÖRE UDY TUTARI (MİLYON ABD DOLARI)

	ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016/ Mayıs	2002-2016/Mayıs TOPLAM	PAY %
1	Hollanda	1.381	918	2.016	1.188	384	**21.442**	**16,0%**
2	ABD	439	326	334	1.568	57	**10.814**	**8,1%**
3	Avusturya	1.519	657	31	45	235	**9.583**	**7,2%**
4	İngiltere	2.044	300	1.051	596	206	**8.805**	**6,5%**
5	Lüksemburg	1.186	278	528	1.270	40	**8.697**	**6,5%**
6	Almanya	491	1.968	601	387	141	**8.586**	**6,4%**
7	Belçika	39	60	38	753	3	**8.175**	**6,1%**
8	İspanya	193	506	74	2.195	26	**7.143**	**5,3%**
9	Yunanistan	58	68	52	49	20	**6.852**	**5,1%**
10	Fransa	86	217	281	167	16	**6.776**	**5,1%**
11	Rusya	11	875	723	747	0	**4.923**	**3,7%**
12	Azerbaycan	338	803	884	840	165	**4.413**	**3,3%**
13	BAE	52	176	115	77	14	**4.138**	**3,1%**
14	İtalya	154	148	488	180	58	**2.938**	**2,2%**
15	İsviçre	454	204	149	164	184	**2.264**	**1,7%**
16	Japonya	106	439	257	360	107	**2.023**	**1,5%**
17	Suudi Arabistan	439	39	10	17	8	**1.946**	**1,5%**
18	Kuveyt	271	185	197	7	3	**1.560**	**1,2%**
19	Katar	46	469	8	350	83	**1.184**	**0,9%**
20	Lübnan	315	573	35	0	7	**1.140**	**0,8%**
İlk 20 Ülke Toplamı		9.622	9.209	7.872	10.960	1.757	**123.402**	**91,7%**
Diğer		1.137	669	704	979	135	**10.816**	**8,3%**
TOPLAM DÜNYA		**10.759**	**9.878**	**8.576**	**11.939**	**1.892**	**134.218**	**100%**

Kaynak : TCMB

1.1.11.5.KARAMAN İLİ TANITIMINA YÖNELİK OLARAK ORTAYA KONULAN VERİLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ

Karaman ili baskın sektörleri ve bu sektörlerde dünya ülkelerinin gelişmişliği, ihracat verileri, ithalat verileri ve ülkemizin aldığı uluslararası doğrudan yatırım verileri ışığında işaretleme yapılacak olur ise aşağıdaki haritalar oluşmaktadır.

İhracat Haritası

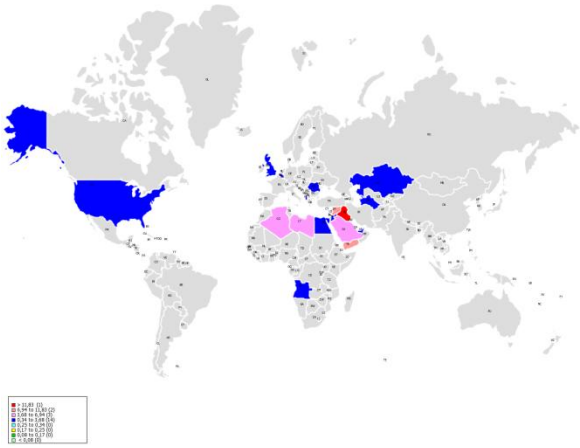

İthalat Haritası

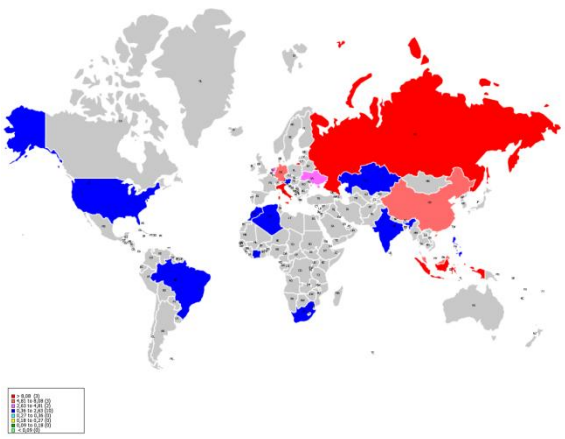

UDY Haritası

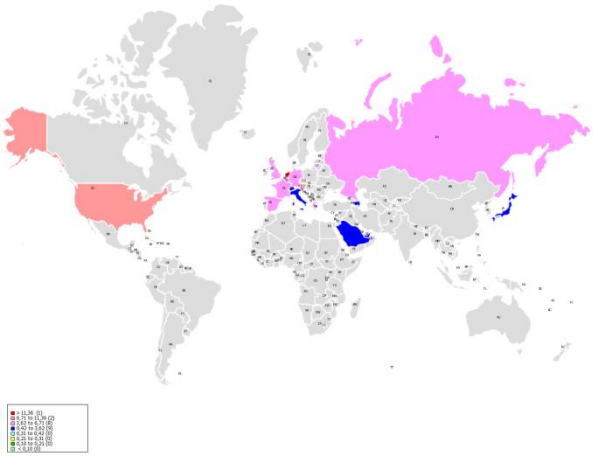

Sektörel Yoğunlaşma Haritası

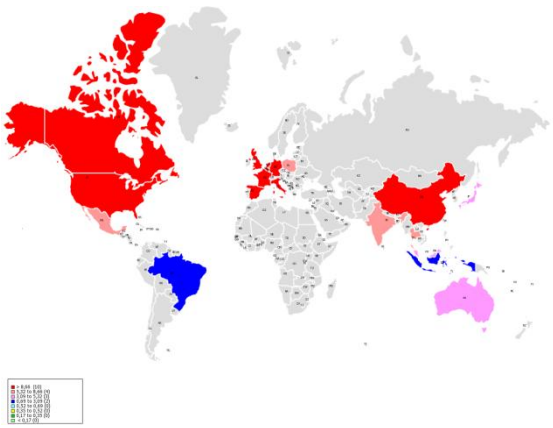

Bu veriler doğrultusunda analiz yapılacak olur ise bütün faktörlerde ilk 20'de bulunan ülkeler aşağıda sıralanmaktadır:

Tablo 15.Karaman İli Tanıtımına İlişkin Verilerin Birleştirilmesi

	Sektörel Yoğ.	İhracat	İthalat	UDY	Toplam
ABD	✓	✓	✓	✓	✓✓✓✓
Almanya	✓		✓	✓	✓✓✓
İtalya	✓		✓	✓	✓✓✓
Hollanda	✓		✓	✓	✓✓✓
Belçika	✓	✓		✓	✓✓✓
Çin	✓		✓		✓✓
Fransa	✓			✓	✓✓
Cezayir		✓	✓		✓✓
İspanya	✓			✓	✓✓
Lübnan		✓		✓	✓✓
Kazakistan		✓	✓		✓✓
Rusya			✓	✓	✓✓
Avusturya			✓	✓	✓✓
S.Arabistan		✓		✓	✓✓
Brezilya	✓		✓		✓✓
Japonya	✓			✓	✓✓
Endonezya	✓		✓		✓✓
İngiltere	✓	✓			✓✓
Malezya	✓		✓		✓✓
Hindistan	✓		✓		✓✓

Özellikle Almanya sektörel yoğunlaşma doğrultusunda incelenen 10 sektörde de dünyanın ilk 20 ülkesi arasındadır. Buna ek olarak Almanya'nın Türkiye'ye oldukça fazla uluslararası doğrudan yatırımı bulunduğu belirtilmelidir. A.B.D. bütün faktörlerde ilk 20 ülke içerisinde bulunuyor olsa da bu durumun ülkenin ekonomisi doğrultusunda normal olduğu düşünülmektedir ve ülke ile olan kültürel ve coğrafi uzaklık da göz önüne alınarak odaklanılması gereken ülkeler arasına alınmamıştır. Çin'de benzer şekilde coğrafi olarak uzak olsa da güneş enerjisi ve elma üretimi gibi ilin geleceğine yönelik ana sektörlerde dünyada ilk sırada olması nedeniyle odaklanılması gereken ülkeler arasına alınmıştır. Karaman'dan Endonezya, Malezya ve İtalya'ya son 3 yılda yapılan ihracat miktarı önemli ölçüde artmıştır. Buna ek olarak İtalya ile elma üretimi, durum buğdayının işlenmesi-makarna üretimi gibi ortak ana sektörler bulunmaktadır. Endonezya ve Malezya ise ilin ithalat yaptığı ülkeler arasında ilk 3 sırada yer almaktadır ve ortak sektörler mevcuttur. Hollanda ise hem tarım ülkesi olması, hem de önemli sayıda Karaman kökenli Türk vatandaşlarını barındırıyor olması nedeniyle odaklanılması gereken hedef ülkeler arasında yer almıştır. Hollanda'nın Türkiye'ye UDY gönderen ülkeler arasında ilk sırada olması da bu durumun nedenleri arasındadır.Bu inceleme doğrultusunda Karaman'ın önümüzdeki 3 yıllık dönemde odaklanması gereken ülkeler Hedefler bölümünde detaylandırılmaktadır.

1.2 SORUN ALANLARI

1.2.1 HALİHAZIRDA YAŞANILAN SORUNLAR

Karaman ilinde yatırım ortamının genel durumu ve sorun alanlarının ortaya konulabilmesini teminen yatırımın yapılması ve mevcut yatırımlarda yaşanılan sorunların irdelenmesi gerektiği öngörülmektedir. Dolayısı ile işgücü, hammadde, kalifiye personel, lojistik gibi yatırımın doğal bileşenleri ile ilin genel altyapısını aşağıdaki tablodaki gibi değerlendirmek mümkündür.

Bileşenler		**Bulunabilirlik Düzeyi**		
		Yeterli	**Kısmen Yeterli**	**Yetersiz**
Coğrafi Konum		✓		
Lojistik	Karayolu	✓		
	Havayolu		✓	
	Demiryolu	✓		
	Liman	✓		
İlin Genel Sosyal Altyapısı	Sosyal Altyapı		✓	
	Sağlık	✓		
	Eğitim	✓		
İşgücü	İşçi	✓		
	Teknik Personel		✓	
	Kalifiye Personel		✓	
Pazara Yakınlık		✓		
İletişim		✓		
Enerji		✓		
Organize Sanayi Bölgesi		✓		
Küçük Sanayi Siteleri		✓		

Yatırım destek ve tanıtım stratejisi sorun alanları, sorunların ilk muhatabı olan yatırımcılar tarafından 8 sorun alanı altında olacak şekilde tespit edilmiştir. Tespit edilen sorunlar bir araya getirilerek derlenmiş ve mevcut sorun alanlarında 34 sorun ortaya konulmuştur. Bu 34 sorun altında belirtilen 128 alt sorun eylem planı oluşturma aşamasında kurum ve kuruluşlara yol göstermek adına sunulmuştur. Mevcut sorunların belirlenmesinde yatırım destek ve tanıtım stratejisi hazırlama rehberinden hareketle "YATIRIM YERİ TAHSİSİ VE ALTYAPI", İSTİHDAM VE İŞGÜCÜ", "YATIRIM VE İŞLETME MALİYETLERİ", "LOJİSTİK ULAŞIM", "BÜROKRASİ VE MEVZUAT", "FİNANSA ERİŞİM, TEŞVİK VE DESTEKLER", "TANITIM VE İMAJ" ve "KURUMSAL KAPASİTE" olmak üzere 8 sorun alanı olarak belirlenmiştir.

1.2.1.1 AÇIKLAMALAR VE TABLOLAR

Sorun Alanı 1. YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI

Sorun 1: Mevcut alanların etkin kullanılmaması, gelecekte OSB de yer temini hususunda güçlük yaşanması

OSB'ler genel olarak; yeni yatırımların yapılması, istihdam sağlanması, bölgesel kalkınma gibi ekonomik önemi yanında, planlı ve düzenli sanayileşme ile kentleşme ve çevre politikaları açısından da etkin bir politika uygulama aracı durumundadır. OSB'lerin sanayinin gelişimi ve kentleşme konusunda önemli başarılar elde edilmesinde katkısı oldukça yüksektir. Bu bağlamda OSB de arazilerin farklı amaçlar doğrultusunda kullanımının engellenmesi, sanayi arazisinin daraltılmasının önüne geçilmesi gerekmektedir. Üzerinde herhangi bir işletmenin faaliyette bulunmadığı atıl durumdaki arsa sahiplerine yönelik yasal yaptırımların geliştirilmesi ve uygulamaya konması elzemdir. Söz konusu arazilerin etkin kullanılmaması sonucu OSB de ileriki dönemde yer temini hususunda güçlük yaşanacağı öngörülmektedir. Diğer bir problem ise, yer kısıtlılığı nedeniyle doğal alanlarda ve 1'inci sınıf tarım alanlarının sanayileşmeye açılması zorunluluğunun doğabilecek olmasıdır. 5403 sayılı Toprak Kanunu çerçevesinde çıkarılması gereken alt mevzuatların çıkartılmamış olmasının, yapılmış ve yapılacak yatırımlar için gelecekte problem teşkil etmesi Toprak reformundaki eksikliklerin giderilmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Ayrıca Sanayi bölgelerinin genişleme alanlarını kamulaştırmada karşılaşılan maliyetlerin yüksek olması yatırımcı tarafına dezavantaj olarak yansımaktadır.

OSB'de yer alan işletmelerin diğer işletmelere göre işletme performanslarının daha yüksek ve rekabet güçlerinin daha fazla olduğu göz önüne alınarak OSB'de tahsis edilebilecek sanayi parseli varken işletmelerin ilde başka bir alanda sanayi parseli tahsisi yapmasının önüne geçilmelidir. Bu noktada yerel yönetimlerin de daha aktif rol alması gerekmektedir. OSB'ler kamu yatırımı niteliğinde olup sanayinin belli alanlarda üretim yapması için yapılan yasal bir düzenleme olduğu göz önünde

bulundurularak, eğer OSB'de yer var ise yerel yönetimlerin bu alan dışında tahsis yapabilmesi engellenmelidir.

İlin şehir merkezinin dar bir alana sıkışması nedeniyle yatırım yapmak isteyenlerin alışveriş merkezi ya da iş merkezi yatırım yer temini hususunda karşılaştığı sorunların Milli Emlak Müdürlüğü, İl özel İdaresi ve Belediyenin yer tahsisi sürecinde daha etkin rol alması gerekmektedir. Ayrıca Ermenek, Sarıveliler, Başyayla İlçelerinin coğrafi özellikleri nedeniyle Kamu Kurumları, özellikle Belediyeye ait yeterli arazi ve arsa bulunmaması yatırımcıya yer tahsisi konusunda yeterince yardım edilememesini beraberinde getirmektedir.

Sorun 2: Sanayi bölgelerinde altyapı eksikliklerinin bulunması

Karaman "Geleceğin Sanayi Kenti" vizyonuna uygun olarak, dünya pazarlarında rekabet edebilir yüksek teknolojili üretim ekosistemini oluşturmayı amaç edinmiştir. Bu minvalde bütün parsellerde altyapısını tamamlamış ve yatırımcının ihtiyacı olan yol, su, elektrik, doğalgaz, telefon, fiber optik kablolarla data, atık su, yağmur suyu hizmetlerini yatırımcının kullanımına hazır hale getirilmiş yatırım alanları önem arz etmektedir. Planlamaların uzun vadeye yönelik ve profesyonel olarak yapılması elzemdir. İlçeler bazında küçük sanayi sitelerinin alt yapı ve enerji konularında eksikliklerinin bulunmaktadır. Ayrıca altyapı çalışmaları esnasında firmalar tarafından verilen zayiatlar sorun teşkil etmektedir.

Sorun 3: Yatırım yeri tahsisi sürecinde zorluk yaşanması

Yatırımcılar, yatırımlarını gerçekleştirme sürecinde yapacakları izin ve belgelendirme başvurularının olabildiğince sade, hızlı ve kolay elde edilebilir olmasını istemektedirler. Yatırım projelerinde tahsis işlemlerinin süresinin uzun olması, yatırım yeri temininde farklı kurumlarca farklı mevzuatlara göre işlemlerin yürütülmesi yatırımcının motivasyonunu düşürdüğü tespit edilmektedir. Bu bağlamda yatırım yeri, çevre ve imar izinleri gibi bir çok konuda farklı kurumlarda uygulanan mevzuat birleştirilerek bir bakanlıkta toplanması imkanı sağlanması, Kamu kurumları arasındaki yetki tartışmalarına son verilmesi ve işlemlerin tek çatı altında hızlı bir şekilde sonuçlandırılması yatırımcının temel ihtiyaçları arasındadır.

Bir diğer sorun alanı ise yatırım yeri tahsis sürecinde yerli ve yabancı yatırımcının karşılaştığı yüksek fiyatlı arsa temini sorunudur. Pahalı sanayi arsası fiyatları hem iş dünyasını caydıran, hem de küresel rekabette elini zayıflatan bir unsur haline gelmiştir. Fabrika ve makine için biriktirdiği parayı araziye yatırmak zorunda kalan girişimci, ucuz diye plansız, altyapısı olmayan bölgelerde çare aramaktadır. Ancak bu da yeni sorunlar yaratmaktadır.

Sorun 4: Serbest Bölge Eksikliği

Serbest Bölge üretim, istihdam, ithalat ve teknoloji transferi açısından son derece yararlı faaliyetleri barındırmaktadır. Serbest bölge uygulamasında üretilen mallarda gümrük vergisi başta olmak üzere muhtelif vergi muafiyetleri olduğu gibi, sunulan altyapı hizmetleri ve işleyiş kuralları bu günkü Dünya standartlarının üstünde olmaktadır. Serbest Bölge bir anlamda tüm dünyaya açılan bir kapıdır. Serbest Bölge bir anlamda sanayicinin tüm dünya ile kıyaslama yapabileceği bir boy aynasıdır. Bu boy aynasında gerçeği gören sanayici ve yatırımcı için daha güzeli arama ve uygulama zorlaması getirmektedir. Tarihi İpek Yolu güzergâhındaki Karaman bu şansını iyi kullanması gerekmektedir. Cesur sanayici ve işadamlarının yurdu olan Karaman dışarıdan gelen yatırımcı ile de işbirliğini geliştirmesi gerekmektedir. İhracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek, uluslararası ticareti geliştirmek Serbest Bölgelerinin temel kuruluş amaçları arasında bulunan bu unsurları en yakın zamanda hayata geçirmesi çok önem arz etmektedir.

Lojistik Merkezinin kurulması, GES İhtisas Sahası kurulumu ve Serbest Bölgenin hayata geçirilmesi ile ülkeye yabancı sermaye ve teknolojilerin getirilmesine imkân sağlanacak uygun zemin yaratılacaktır. Ayrıca Lojistik Merkezi kurulumu ile sanayicinin ihtiyaç duyduğu bazı hammadde ve ara malların kolaylıkla, istenilen miktarda ve zaman kaybı olmadan temin edilebilecektir. Sağlanan teşvik ve avantajlarla düşük maliyetli mal üretimi ve ihracı, Türkiye dışından gelen malların transit olarak diğer ülkelere satımı, yeni istihdam olanaklarının yaratılması sağlanacaktır.

Tablo 16. Yatırım Yeri Tahsisi ve Altyapı Sorun Ağacı

Sorun Alanı 1: YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI	
S1: Mevcut alanların etkin kullanılmaması, gelecekte OSB de yer temini hususunda güçlük yaşanması	OSB de arazilerin farklı amaçlar doğrultusunda kullanımının engellenmesi, sanayi arazisinin daraltılmasının önüne geçilmesi gerekmektedir. Söz konusu arazilerin etkin kullanılmaması sonucu OSB de ileriki dönemde yer temini hususunda güçlük olacağı.
	Ermenek, Sarıveliler, Başyayla İlçelerinin coğrafi özellikleri nedeniyle kamu kurumları, özellikle Belediyeye ait yeterli arazi ve arsa bulunmaması, gayrimenkul temin ve tahsisi konusundaki yaşanılan sorunlar
	Sanayi bölgelerinin genişleme alanlarını kamulaştırmada karşılaşılan maliyetlerin yüksek olması
	Tarım alanlarının sanayileşmeye açılması zorunluluğunun doğması,
	Şehir merkezinde alışveriş merkezi yada iş merkezleri yatırım yer temini hususunda karşılaşılan sorunlar
	Milli Emlak Müdürlüğü, İl özel İdaresi ve Belediyenin yatırım yapmak isteyenler için yer tahsisi yapması gerekliliği

	Toprak Reformundaki eksikliklerin giderilmesi 5403 sayılı Toprak Kanunu çerçevesinde çıkarılması gereken alt mevzuatların çıkartılmamış olmasının, yapılmış ve yapılacak yatırımlar için gelecekte problem teşkil etmesi
S2: Sanayi bölgelerinde altyapı eksikliklerinin	Uzun vadede elektrik, su, doğal gaz altyapılarının yeterli olmaması
	İlçelerde altyapı eksikliklerinin bulunması
	Küçük sanayi sitelerinin alt yapı ve enerji konularında eksikliklerinin bulunması
	Altyapı çalışmaları esnasında firmaların verdikleri zayiatlar
S3: Yatırım yeri tahsisi sürecinde zorluk yaşanması	Yatırım yeri temininde farklı kurumlarca farklı mevzuatlara göre işlemlerin yürütülmesi, (Yatırım yeri, çevre ve imar izinleri gibi bir çok konuda farklı kurumlarda uygulanan mevzuat birleştirilerek bir bakanlıkta toplanması imkanı sağlanması, Kamu kurumları arasındaki yetki tartışmaları)
	Yatırım projelerinde tahsis işlemlerinin süresinin uzun olması
	Kamu kurumları arasındaki yetki tartışmaları
	Yerli ve yabancı yatırımcının karşılaştığı yüksek fiyatlı arsa temini sorunu
	Milli Emlak'tan yatırımcılar için arsa tahsisinin uzun sürmesi
S4: Serbest Bölge Eksikliği	2. OSB arazisinin bir bölümünün havaalanı mania planı içerisinde kalması nedeniyle ilanın gecikmesi ve GES İhtisas Sahası Kurulumuna ilişkin olarak 2 maden ocağının faaliyette olmamasına rağmen ilgili alan içerisinde bulunması engel teşkil etmesi.
	Yabancı yatırımcı çekme konusunda yatırım yeri alternatiflerinin az olması ve çeşitlendirilememesi

Sorun Alanı 2. İSTİHDAM İŞGÜCÜ

Sorun 5: Personel İstihdamında Güçlük Yaşanması

Karaman'da ulaşım, sosyal imkanlar gibi hususlardaki eksiklikler ve bu durumun ortaya çıkardığı ilin cazibe merkezi olamaması nedeniyle şehre profesyonel iş gücü, kalifiye eleman çekme konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. Bazı sektörlerde ara eleman başta olmak üzere, Ar-Ge odaklı çalışacak yetişmiş personel, teknik nitelikli personel ihtiyacı bulunmaktadır. Bu durumun ortaya çıkmasına neden olan birçok faktör olsa da özellikle ilin ulaşım ve sosyal imkanları noktalarındaki eksiklikler, ilin cazibe merkezi olamaması, çalışma süre ve ücret politikaları, genç neslin sanayinin bazı kollarında çalışmak istememesi, istihdam kaynaklı göç gibi çeşitli faktörler belirtilmelidir.

Sorun 6: Üniversite Sanayi İşbirliğinin Yetersiz Olması

Kamu Üniversite ve Sanayi İşbirliği istenen düzeyde değildir. Özellikle akademik camiada spesifik alanlarda uzman öğretim üyesi eksiği bulunmaktadır. İşbirliklerinin akademisyenlerin

uzmanlık alanları doğrultusunda ortaya koyulması gerekirken akademisyen eksikliği gibi nedenler ile bu durum gerçekleşmemektedir. Özellikle gıda ile ilgili bölümler ve teknik okullar üniversite bünyesinde bulunmakta iken bu imkandan yeterince faydalanılmamaktadır. Öğrencilerin staj imkanının yeterli düzeyde bulunmadığı vurgulanmaktadır. Dolayısı ile bütün bu sorunlar doğrultusunda bilgi ve sermaye arasında mesafe olduğu belirtilmelidir. Bu kapsamda Kamu Üniversite Sanayi Çalışma Grubu kurulmuş ve çalışmalarına devam etmektedir. Ayrıca Teknoparkın kurulma durumu ilin innovasyon ve üniversite ile köprü görevini artırarak birlikte iş birliği ortamı yaratmasını sağlayacaktır.

Sorun 7: Mesleki Eğitimin Yetersizliği

Mevcut eğitim sistemi kapsamında meslek liselerinin, meslek yüksekokullarının ve üniversitelerin uygulamalı eğitimlerinin yetersiz olduğu belirtilmektedir. Sektörel bazlı mesleki eğitim okulu eksiklikleri bulunmaktadır. Özellikle meslek liselerinin kapasite ve kalite sorunu neticesinde hızla gelişen teknolojik ve dijital üretim sürecine katılamayan maliyeti yüksek, verimi düşük bir istihdam ortamı oluşmaktadır.

Sorun 8: Kayıt Dışı İstihdam Sorunu

TÜİK istatistikleri ve Türkiye'nin kayıt dışı haritasına ilişkin raporunda, 4 bölge içinde TR52 bölgesi kayıtdışılıkta 3. grupta yer almaktadır. Bölgede kayıtdışılık oranı yaklaşık %40 seviyelerindedir. Özellikle küçük ölçekli işletmelerde kayıtdışı istihdamın yüksek olduğu ve bu konu ile ilgili bir şekilde sığınmacı çalıştırılması hususunda sistem altyapısında yaşanan sorunlar olduğu bilinmektedir.

Sorun 9: Çalışanların Mesleki Yeterlilik Belgelerinin Olmaması ve Belgelendirme Çalışmalarının Yetersizliği

Teknik personelin ve kalifiye işgücünün mesleki yeterliliklerinin artırılması gerekmektedir. Çalışan personelin deneyim ve yeterliliklerini tespit ve teyit eder nitelikte sertifikasyon belgeleri bulunmamaktadır. Dolayısı ile çalışanların hem mesleki kazanımlarının artırılmasına hem de mesleki yeterliliklerinin ortaya konulmasına yönelik politikalar geliştirilmesi gerekmektedir.Bu kapsamda üniversitede Meslek Yüksek Okulu bünyesinde Makine, Mekatronik, Otomasyon gibi sanayinin ihtiyacı bulunan bölümlere ilişkin akşam eğitimlerinin ortaya konulabileceği vurgulanmaktadır. İstihdam ve mesleki yeterliliğe ilişkin Çalışma ve İş Kurumu'nun rolünün artırılması gerekliliği ortaya konulmaktadır.

Tablo 17. İstihdam ve İşgücü Sorun Ağacı

Sorun Alanı 2: İSTİHDAM İŞGÜCÜ	
S5: Personel istihdamında güçlük yaşanması	Bazı sektörlerde ara eleman başta olmak üzere personel bulma sıkıntısı yaşanması
	Şehrimize profesyonel iş gücü, kalifiye eleman çekme konusunda sıkıntılar yaşanması
	Nitelikli iş gücünün Karaman'da tutulamaması hususunda İlin ulaşım ve sosyal imkanları noktalarındaki eksiklikleri sonucu, İlin cazibe merkezi olamaması
	AR-GE odaklı çalışacak yetişmiş personelin çok az olması.
	Çalışma saatleri, Ücret Politikaları
	Genç neslin imalat sanayinin bazı kollarında çalışmak istememesi
	İlçelerde istihdam kaynaklı genç nüfus göçü,
S6: Üniversite Sanayi İşbirliğinin yetersiz olması	Akademik camiada spesifik alanlarda uzman öğretim üyesi eksiğinin olması. Talep edilen işbirlikleri konusunda işin uzmanının değil en uygun olan kişinin görevlendiriliyor olması.
	Öğrencilerin staj imkanlarının yetersiz olması, bu konuya gereken özenin gösterilmemesi
S7: Mesleki Eğitimin Yetersizliği	Meslek liselerinin kapasite ve kalite sorunu,
	Mevcut eğitim sistemi kapsamında meslek liselerinin, meslek yüksekokullarının ve üniversitelerin uygulamalı eğitimlerinin yetersiz olması,
	Sektörel bazlı mesleki eğitim okulu eksikliğinin bulunması
	Eğitim sürecinde Uygulama eksiklikleri ile ilgili olarak, hızla gelişen teknolojik ve dijital üretim sürecine katılamayan maliyeti yüksek, verimi düşük bir istihdam ortamı oluşması)
S8: Kayıt dışı istihdamın devam etmesi	Özellikle küçük ölçekli işletmelerde kayıt dışı istihdamın yüksek olması
	Sığınmacı çalıştırılması hususunda sistem altyapısında yaşanan sorunlar olması ve bu konudaki bilgi eksikliği
S9: Çalışanların mesleki yeterlilik belgelerinin olmaması ve belgelendirme çalışmalarının yetersiz olması	İstihdam ve mesleki eğitime ilişkin ilde açılan kursların yetersiz kalması.
	Üniversitede Makine, Mekatronik, Otomasyon gibi bölümlere ilişkin MYO bünyesinde akşam eğitimi olmaması.

Sorun Alanı 3.YATIRIM VE İŞLETME MALİYETLERİ

Sorun 10: İşletme Maliyetlerinin Yüksek Olması

İşletmelerin iç ve dış pazarlarda karşı karşıya kaldıkları rekabet koşullarının küreselleşen dünya ile birlikte giderek ağırlaşmaktadır. Bu nedenle varlıklarını sürdürmeye çalışan işletmeler hem iç pazarda hem de dış pazarda bazı dezavantajlar ile karşı karşıyadır. İlde yatırımcılar bakımından rekabet gücünü zayıflatan temel faktörler olarak enerji ve işçi ücretleri yatırım maliyetlerini artırması, sevkiyat, lojistik maliyetlerinin ve girdi maliyetlerinin yüksek olması, kur kaynaklı nedenlerle hammadde temini, üretim, ithalat ve ihracatta zorluk yaşanması, sermaye sıkıntısı, vergi oranlarının yüksekliği, tekel üretici sorunu, taklit ürünlerin piyasaya etkisi şeklinde sıralanabilir. Bununla beraber İlin kendine özgü nitelikli/niteliksiz işçi problemini etkileyen fiyat politikaları, çalışma şartları ve yaşam standartları (Kira Fiyatları vb.) da önemli bir yer kaplamaktadır. Ayrıca Eski teknoloji veya yanlış projelendirme sonucu enerji, üretim ve maliyet kayıpları sorun teşkil etmektedir. İşletmelerde makine parkı ve ekipmanlar için sürekli yeni model, otomatik ve robotik uygulamalar çıkması da maliyetleri bir üst seviyeye çıkarmaktadır. Yatırım ve işletme maliyetlerinin gerçekçi olarak hesaplanamaması ve akabinde yatırım ve işletme maliyetlerini artırdığı görülmektedir. Bu sebeple yatırımcıların profesyonel fizibilite çalışmalarına ihtiyacı vardır.

Sorun 11: Şirketlerde Finans Yönetimi Konusundaki Yetersizlikler

İşletmelerin rekabet ortamında karşı karşıya kaldığı sorunların büyük çoğunluğunun temeli finansal kaynaklı olmaktadır. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerde (KOBİ) karşı karşıya kalınan bu tür sorunların dünyada ve AB ülkelerinde çeşitli teşvikler ve destekler söz konusudur. Ülkemizde çoğunlukla KOBİ'ler hedef alınarak bazı destek ve teşvik uygulamaları yürütülmektedir.

İşletmeler özellikle KOBİ'ler taleplerin azalmasıyla birlikte ciddi sorunlar yaşamakta ve bir kısmı hazin bir şekilde varlığını sona erdirebilmektedir. Belki her türlü krizle baş etmek mümkün olmayabilir ama krizle mücadele etmek, önlem almak yani krizi yönetmek krizin vereceği hasarları azaltabileceği gibi, birçok işletmeyi iflastan kurtarabilir. Kriz yönetiminin başarısı işletme yönetimlerinin yetkinliklerine ve finansal yönetimin kalitesine bağlıdır.

Finansal yönetim alanında alınan doğru kararlar işletmenin piyasa değerini, dolayısıyla ortakların servetini artırırken tersi durumda işletmenin iflasına neden olabilmektedir. Bu bağlamda İlimizdeki işletmeler için, finansal yönetimin önemi bir kat daha artmaktadır. Fakat İl'de şirketlerde finans departmanlarının çoğunlukla bulunmaması ve maliyet muhasebesinin profesyonel ve etkin olarak yapılmaması önemli sorunlar öne çıkmaktadırlar.

Sorun 12: Yatırım İçin Kredi Faiz Oranlarının Çok Yüksek Olması

Yatırımcı açısından Kredi faiz oranlarının çok yüksek olmasının sektörlerde önemli bir darboğaz meydana getirdiği görülmektedir. Kritik fiyat değişkenleri olan faiz oranı ve döviz kurundaki kırılganlıklar önemli risk faktörleridir. Devlet bankalarının yatırım finansmanı sağlarken kar odaklı düşünerek yatırım kredisi şartlarının özel bankalar ile benzer koşullara sahip olması yatırım açısından önemli bir dezavantaj oluşturmaktadır. Bununla birlikte Katılım bankalarının kar payı oranlarının banka faizlerine göre yüksek olması da ilde yatırımcının önünde bir engel teşkil etmektedir.

Tablo 18. Yatırım ve İşletme Maliyetleri Sorun Ağacı

Sorun Alanı 3: YATIRIM VE İŞLETME MALİYETLERİ	
S10: İşletme Maliyetlerinin Yüksek olması	Enerji ve işçi ücretlerinin yatırım maliyetlerini arttırması,
	Alternatif Enerji kaynaklarından yeterli oranda faydalanılamaması
	Sevkiyat, lojistik maliyetlerinin ve girdi maliyetlerinin yüksek olması
	Kur kaynaklı nedenlerle hammadde temini, üretim, ithalat ve ihracatta zorluk yaşanması
	Giderek artan işçilik maliyetlerinin rekabette dezavantaj yaratması
	Nitelikli ve uzmanlaşmış tamamlayıcı iş kollarının eksikliği(Yedek Parça İmalathane eksikliği)
	İşletmelerde makine parkı ve ekipmanlar için sürekli yeni model, otomatik ve robotik uygulamalar çıkması nedeniyle maliyetlerin artması
	Eski teknoloji veya yanlış projelendirme sonucu enerji, üretim ve maliyet kayıpları,
	Yatırım ve İşletme maliyetlerinin gerçekçi olarak hesaplanamaması, fizibilite çalışmalarının profesyonelleştirilmesi gerekliliği,
	İle özgü nitelikli/niteliksiz işçi problemini etkileyen fiyat politikaları, çalışma şartları ve yaşam standartları (Kira Fiyatları vb.)
	Tekel üretici sorunu, Taklit ürünlerin piyasaya etkisi,
	Sermaye sıkıntısı,Vergi oranlarının yüksek olması,
S11: Şirketlerde finans yönetimi konusundaki	Şirketlerde finans departmanlarının çoğunlukla bulunmaması
	Maliyet muhasebesinin etkin olarak kullanılmaması
S12: Yatırım için kredi faiz oranlarının çok yüksek olması	Katılım bankalarının kar payı oranlarının banka faizlerine göre yüksek olması
	Devlet bankalarının yatırım finansmanı sağlarken kar odaklı düşünerek yatırım kredisi şartlarının özel bankalar ile benzer koşullara sahip olması

Sorun Alanı 4. LOJİSTİK ULAŞIM

Sorun 13: Havaalanı Eksikliği

Havaalanları toplumların büyüme ve gelişmesinde ciddi bir rol oynamaktadır. Hızlı ulaşımın beraberinde ülke içinde, bölgesel olarak ve uluslararası ekonomilerin gelişmesinde önemli katkıları görülmektedir. Küreselleşme döneminde ülkeler arasındaki ilişkilerin gelişmesi ve artması nedeni ile havaalanı hizmetlerinin gelecekte de daha önemli olacağı görülmektedir. Havaalanlarının ulusal ekonomiye olan etkisi yıllarca devam edecek bir faydası bulunduğu bilinmektedir. Havaalanları, ulusal ve bölgesel yönden yani dünyadaki ana merkezleri birbirine bağlamakta, bulunduğu yere sosyal ve ekonomik açıdan katkılar sağlar. Havaalanlarının sağladığı en önemli etkilerin ticaretin, turizmin ve yatırımların artması olduğu belirtilmelidir. Dolayısı ile Karaman'a havalimanının yapılmasının; ulaşım, turizm, ekonomik gelişme, istihdam, nüfus gibi olumlu etkileri olacaktır. Dolayısı ile halen devam eden süreç doğrultusunda Karaman'ın Havaalanı ihtiyacının en kısa zamanda çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Sorun 14:Demiryolu Lojistik Eksikliği

Ülkemiz yük taşımacılığında, karayolu ağırlıklı taşıma etkisini dengelemek, taşıma modları arasında entegrasyonu sağlamak ve ulaştırma sektörünün sağlıklı bir yapıya kavuşmasına katkıda bulunmak amacıyla, kombine taşımacılığa yönelik yatırımlar yapılmakta, projeler üretilmekte ve uygulanmaktadır. Ülkemizde taşıma kolaylığı ve modlar arası aktarmada pratikliği ve işletim ucuzluğu konteyner kullanımını giderek yaygınlaştırmaktadır. Özellikle müşteriye kapıdan-kapıya taşıma imkânı sağladığı için yurtiçi taşımacılıkta giderek daha çok tercih edilen konteyner taşımacılığı, demiryolu yurtiçi yük taşımacılığı için de yeni bir fırsat olarak görülmektedir.

Karaman, coğrafik konumu nedeniyle, kombine taşımacılık konusunda büyük bir potansiyele sahiptir. Mersin limanına olan mesafesi, İç Anadolu ile liman geçiş güzergahında olması, ihracat odaklı bir imalat sanayisine sahip olması raylı sistemin güçlendirilmesi ve özellikle yük taşımacılığının sürdürülebilir bir şekilde yapılabilmesini gerekli kılmaktadır.

Sorun 15:Karayolu Lojistik Eksikliği

Dış ticaretimizin önemli bir bölümünün karayolu üzerinden yapılması nedeniyle, bu alanda ortaya çıkan ihtiyaçlar ilin ticaret ve ekonomisini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Özellikle limana olan ulaşım yolları bağlamında Akdeniz Bölgesini İç Anadolu'ya bağlayan Sertavul Geçidi'nin mevsimsel olarak zaman zaman kapandığını belirtmek gerekmektedir. Karayolunun bu bölümüne ilişkin KGM'nün tünel ve viyadük çalışması olduğu bilinmektedir. Ek olarak Mersin- Mut ilçesinden sonra yol durumu tek şerit halinde ve ağırlıklı tonajlı araçlar kullanmaktadır. Her geçen gün araç sayısı arttığından gelecek zaman dilimi için önemli bir sorun teşkil edeceği düşünülmektedir.

Karaman'ı limana bağlayan mevcut yolların süre ve lojistik maliyetleri açısından olumsuz yönleri olduğu vurgulanmaktadır. İlin liman ve pazarlara ulaşımı bağlamında önemli yatırımlar ortaya konulmaktadır. Mevcut yatırımlar ve eksik bölümlerin tamamlanması ile lojistik açıdan İl'e ulaşılabilirlik artacaktır.

Sorun 16:Lojistik Faaliyetlerinin Yetersizliği

Karaman'da üretilen ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlara daha hızlı ve maliyeti düşük bir şekilde ulaştırılması amacıyla kurulacak olan lojistik merkezi toplam 700 bin m2 alan üzerinde planlanmaktadır. Yük merkezi, güvenlik binası, trafo-jeneratör binası, hizmet binası, bankalar ve restoranlar lojistik merkezin bölümleri olarak planlanmaktadır. Bu merkez yatırımcılara ve sanayicilere hammadde tedariki ve pazarlamada önemli ölçüde maliyet avantajı sağlayacaktır.İlgili projenin hayata geçirilmesine yönelik olarak çalışmalar devam etmektedir. Mevcut durumda bu hizmeti sağlayacak bir yapılanmanın olmaması nedeniyle lojistik faaliyetleri dağınık olarak yürütülmektedir. Buna ek olarak işletmelerin etkin bir tedarik zinciri yönetiminin olmayışı nedeniyle gelişi güzel ve karmaşık bir tedarik ve pazar yapısının meydana geldiği belirtilmelidir. Aynı hammaddeyi kullanan aynı tedarikçi ile çalışan işletmelerin plansız ve dağınık organizasyonları nedeni ile üretimdeki maliyet artışı, enerji ve kaynak israfı, son ürün kalitesine uygun hammadde tedarik sorunu, hammadde erişim maliyetleri gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır.

Tablo 19. Lojistik-Ulaşım Sorun Ağacı

Sorun Alanı 4: LOJİSTİK ULAŞIM	
S13: Havalimanı lojistik eksikliği	Karaman'ın Havalimanı ihtiyacının en kısa zamanda çözüme kavuşturulması
S14: Demiryolu lojistik eksikliği	Raylı sistem yetersizliği,
S15:Karayolu lojistik eksikliği	Limanlara ve pazarlara ulaşım yollarının yetersizliği , Ulaşımın karayolu ile yapılması sonucu süre ve maliyet problemleri ,mevcut yolların lojistik maliyetlerini arttırması,
	Akdeniz Bölgesini İç Anadolu ya bağlayan Sertavul Geçidi nin ihtiyacı karşılayamaması (Mevcut sorun olarak (kışın) Mersin- Mut ilçesinden sonra yol durumu tek şerit halinde ve ağırlıklı tonajlı araçlar kullanmaktadır. Her geçen gün araç sayısı arttığından gelecek zaman dilimi için önemli bir sorun teşkil etmesi
S16:Lojistik faaliyetlerinin yetersizliği	Karaman Lojistik Merkezi Projesinin henüz hayata geçirilmemiş olması,
	İşletmelerin etkin bir tedarik zinciri yönetiminin olmayışı nedeniyle gelişi güzel ve karmaşık bir pazar yapısının ortaya çıkması,
	Aynı hammaddeyi kullanan aynı tedarikçi ile çalışan işletmelerin plansız ve dağınık organizasyonları nedeni ile üretimdeki maliyet artışı, enerji ve kaynak israfı,
	Son ürün kalitesine uygun hammadde tedarik sorunu, hammadde erişim maliyetleri,

Sorun Alanı 5. BÜROKRASİ - MEVZUAT

Sorun 17: Yatırımlarda Bürokratik Süreçler ve Uygulamalarda Karşılaşılan Sorunlar

İş ve yatırım ortamına ilişkin sorunlardan bürokratik süreçler ve uygulamalarda karşılaşılan sorunlar önemli bir yer teşkil etmektedir. Yatırımcı yatırım sürecinde mevzuat ve yasal prosedürlerin ağırlığından yakınmaktadır. Yatırım ve işletme açılış prosedürlerinin ve evrak işlemlerinin planlanan iş takviminde gecikmelere zaman ve nakit kayıplarına yol açtığı belirtilmektedir. Ayrıca kurumlar arası iletişim problemleri, mevzuat belirsizlikleri, sık mevzuat değişikliklerinin işletmeler açısından uzun vadeli plan yapmaya engel olması da yatırımcı açısından önemli problemler arasındadır. Bununla birlikte süre uzatımları daha geniş bir takvime yayılması ve kurumlar arası prosedür geçirgenliğinin artırılması gerekliliği yatırımcı tarafından talep edilmektedir. Bu sorunların daha etkin bir koordinasyonla çözülmesinin, yatırıma ilişkin belirsizlikleri azaltarak gerek yerli gerek doğrudan yabancı yatırımları kolaylaştıracağı düşünülmektedir. İş ve yatırım ortamının öncelikli sorunlarına odaklanılarak, yatırımcının karşılaştığı belirsizliklerin giderilmesi ve sorunların hızla çözülmesi, bunun için mevcut mekanizmaların iyileştirilerek yatırımların artırılması amaçlanması gerekmektedir.

Sorun 18: Yatırım Sürecinde Bilgiye Kolay Erişilememesi

Yatırımcının karşılaştığı diğer bir sorun ise yatırımla ilgili istenen bilgilere tek platformdan, kolay bir şekilde erişememektir. Kurumlar arası online veri paylaşımının az olması, tekrar eden ve online alınabilecek verilerin defeaten firmalardan talep edilmesi yatırımcının motivasyonunu olumsuz etkilemektedir. Yatırım sürecinde ve faaliyet döneminde çeşitli kamu kurum/kuruluşları tarafından istenen benzer ve birbirinin tekrarı niteliğinde olan belgelerin elektronik ortamda paylaşılarak yatırımcıdan istenmesi gerekmektedir. Söz konusu süreçler yatırımcı tarafından zaman kaybı ve kaynak israfı olarak görülmektedir. Kısaca yatırımcı çoğu alanda ortak online bir evrak takip sistemi olmasını talep etmektedir.

Sorun 19: Destek Mekanizmalarının Değerlendirilmesinde ve Uygulanmasında Şeffaflık ve Geri Bildirim Eksikliği Bulunması

Firmalar Destek başvuru sürecinde değişik bir tutum içine girip, durumlarını olduğundan daha farklı gösterebilmektedir. Süreç içerisinde ulaşamayacakları hedefler koyabilmekte, kendilerine ait bazı bilgileri gizleyebilmektedirler. Desteğin ilerleyen aşamalarında bu taahhütleri yerine getirememeleri desteğin etkinliğini etkilemektedir. Diğer taraftan destek sağlanması sürecinde firmalar değerlendirme kriterlerini ve değerlendirme sonuçlarını öğrenmek istemekte, bu süreçte etkin geri bildirim ve şeffaflık talep etmektedirler. Söz konusu süreçte değerlendirme sonuçlarının, özellikle olumsuz neticelerde tam olarak öğrenilememesi firmanın ileride yapacağı başvurularda yine

aynı hataları yapmasına yol açabilmekte, firma ve proje içerisinde iyileştirmelerin gerçekleşmesi sağlanamamaktadır. Firmalar açısından bir diğer husus ise değerlendirme süreçlerinin uzun olması ve bu sürede yatırım fırsatlarının kaçırılması olarak belirtilmiştir.

Tablo 20. Bürokrasi-Mevzuat Sorun Ağacı

Sorun Alanı 5: BÜROKRASİ - MEVZUAT	
S17: Yatırımlarda bürokratik süreçler ve uygulamalarda karşılaşılan sorunlar	Yatırım sürecinde mevzuat ve yasal prosedürlerin ağırlığı
	Yatırım sürecinde ve faaliyet döneminde çeşitli kamu kurum/kuruluşları tarafından istenen benzer ve birbirinin tekrarı niteliğinde olan belgelerin elektronik ortamda paylaşılarak yatırımcıdan istenmemesi ,
	Yatırım ve işletme açılış prosedürlerinin ve evrak işlemlerinin planlanan iş takviminde gecikmelere zaman ve nakit kayıplarına yol açması
	Yatırım teşvik ve destekler noktasında bürokrasi yoğunluğu sebebi ile özellikle küçük işletmelerin, teşvik ve desteklerden yararlanmaması.
	Kurumlar arası iletişim problemleri,Mevzuat belirsizlikleri
	Süre uzatımları ve kurumlar arası prosedür geçirgenliğinin az olması,
	Sık mevzuat değişikliklerinin işletmeler açısından uzun vadeli plan yapmaya engel olması
S18:Yatırım sürecinde bilgiye kolay erişilememesi.	Kurumlar arası online veri paylaşımının az olması ve tekrar eden ve online alınabilecek verilerin defeaten firmalardan talep edilmesi
	Çoğu alanda online bir evrak takip sistemi olmaması
S19: Destek mekanizmalarının değerlendirilmesinde ve uygulanmasında şeffaflık ve geri bildirim eksikliği bulunması	Firmaların desteklerin alınması noktasında yeterince açık davranmaması
	Desteğin sağlanması sürecinin vakit alması

Sorun Alanı 6. FİNANSMANA ERİŞİM - TEŞVİK VE DESTEKLER

Sorun 20: Mali ve teknik desteklerin beklenilen etkiyi sağlayacak nitelikte olmaması

Finans kaynaklarına erişim noktasında teşvik ve desteklerin tabana yayılamadığı vurgulanmaktadır. Bu anlamda önemli sorunlardan birisi kırsal yatırımlara yönelik özgün bir politika

geliştirilmemesi olarak belirtilmektedir. Yatırım teşvik sisteminin sadece vergi istisnaları ile sınırlandırılmasının yatırım maliyetlerine önemli ölçüde katkı sağlamadığı belirtilmektedir. Firmalara sağlanan mali ve teknik desteklerle ilgili olarak sektör ve yatırım özelinde işletmelerin farklı beklentileri olabilmektedir. Bazı firmalar desteklerin halihazırda gelişmiş işletmelere ve kapasite kullanım oranı düşük sektörlere verildiğini, gelişmekte olan işletmelere verilmediği ve bu işletmelerin asıl ihtiyacı olan makine, ekipman ve bilgisayar, yazılım konularında desteklerin yetersiz olduğunu, büyüme potansiyeli olan sektörlere sıçrama yapacakları destekler verilmediğini düşünmektedir. Verilen desteklerin ya küçük miktarlı ve yetersiz olması ya da yüksek miktarlı ve erişilmesi zor olması, kısıtlı bütçenin çok kişiye dağıtılması, hakediş usulüne göre "ödemeyi yap, desteği sonra al" mekanizmasının firmaları mali zorluğa düşürmesi yatırımcılar tarafından belirtilen diğer hususlardır.

Kalkınma ajanslarının desteklerinin dönemsel olması, sektörel sınırlamalara tabi olması, bütçelerinin kendilerine gelen proje taleplerine göre yetersiz olması da yatırımcılar açısından beklenilen etkinin oluşmamasında gösterilen sorunlar olarak sıralanmaktadır. Ayrıca doğrudan faaliyet desteği ve teknik destek bütçelerinin, içerik ve destek alanlarının yatırımcıları temsil eden kuruluşların faydalanması açısından yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Sorun 21: Yatırım teşvik sistemi mevzuatından kaynaklanan ilimize özgü sorunlar

2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile Karaman ili 6 bölge üzerinden gerçekleştirilen değerlendirmede 3. bölgede sayılan iller arasında yer almıştır. Daha önceki karar olan 2009/15199'a göre bu konum 4 bölge üzerinden gerçekleştirilen değerlendirmede 3. bölgede yer almaktaydı. İl düzeyinde yapılan bu değerlendirme Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi'ne (SEGE 2011) göre yapılmış olup Karaman, endeks sıralamasında 32. sırada yer almıştır. Bu gelişmişlik sıralaması ilimizin yatırım çekmesi açısından pozitif bir veri olmakla birlikte teşvik sisteminde bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar için benzer büyüklükteki illere (Aksaray, Niğde v.b. şehirler 5. bölgede) kıyasla dezavantajlı olmasına sebep olmaktadır.

Sorun 22: Teşvik ve desteklerde bilgi ve bilgilendirme eksikliğinin bulunması

Yatırımcılar, teşvik ve destekler hakkında bilgi edinirken tek bir noktadan destek mevzuatlarının öğrenilebileceği ve takip edilebileceği bir yapının olmaması, desteklerle ilgili kurumlardan firmalara gerekli bilgilendirmenin sağlıklı yapılamaması gibi nedenlerle bilgi eksikliği ile karşı karşıya kalabilmektedirler. Benzer konulara birden fazla kurumun destek vermesi yatırımcılar açısından hangi desteğe nereden ulaşacağı konusunda kafa karışıklığına yol açabilmektedir. Teşvik ve destekler konusunda yeterli derecede yaygın eğitimlerin olmaması, firmaların bu konularda bilgilerini

artırmalarının önüne geçmektedir.Teşvik ve desteklerle ilgili etkin bilgi paylaşımının yapılması da firmaların öncelikli talepleri arasında yer almaktadır.

Sorun 23:Alternatif finansman kaynaklarının çeşitliliğinin azlığı ve yeterince bilinmemesi

İşletmelerin Kredi/ Teminat sorunlarını aşağı çekme hususunda destek ihtiyacı bulunmaktadır. Yatırımcılar finansman kaynaklarına ulaşım noktasında finansman kaynaklarının neler olduğu, bu kaynakların nereden bulanabileceği, kaynağa nasıl ulaşılacağı ve nasıl alınacağı gibi konularda bilgilendirme ihtiyacı hissetmektedirler. Etkin destek mekanizmalarına geçilememesi vurgulanmaktadır. İlimizde özellikle talep edilen finansman kaynaklarından faizsiz kredi bulma hususunda sorunlar yaşanmaktadır. Ayrıca bireysel risk sermayesi, melek yatırım fonları, girişim sermayesi, halka arz gibi alternatif finans kaynaklarının yeterince bilinmiyor olması ve bu kaynaklara erişimde güçlük yaşanması da sorunlar arasında yer almaktadır. Firmalar teminat bulma noktasında da güçlük yaşamaktadırlar. Gurbetçi sermayesinin yaşanan bazı olumsuz örneklerden dolayı yatırım amaçlı olarak çekilememesi de yaşanılan bir diğer sorun alanıdır. Melek yatırımcılık ve risk sermayesi konularında da bölgede yatırımcı ve farkındalık eksikliğinin olduğu da belirtilmiştir.

Tablo 21. Finansmana Erişim-Teşvik ve Destekler Sorun Ağacı

Sorun Alanı 6: FİNANSMANA ERİŞİM - TEŞVİK VE DESTEKLER	
S20: Mali ve teknik desteklerin beklenilen etkiyi sağlayacak nitelikte olmaması	Finans kaynaklarına erişim imkanları, teşvik ve desteklerin tabana yayılamaması,
	Kalkınma ajanslarının desteklerinin dönemsel olması.
	Kırsal yatırımlara yönelik özgün bir politika geliştirilmemesi
	Verilen desteklerin ya küçük miktarlı ve yetersiz olması ya da yüksek miktarlı ve erişilmesi zor olması
	Yatırım teşvik sisteminin sadece vergi istisnaları ile sınırlandırılmasının yatırım maliyetlerine önemli ölçüde katkı sağlamaması
	Doğrudan Faaliyet Desteği ve teknik destek bütçelerinin yetersiz olması.
S21: Yatırım teşvik sistemi mevzuatından kaynaklanan ilimize özgü sorunlar	Karaman'a benzer nitelikte bulunan Aksaray Niğde gibi iller 5.destek bölgesinde bulunur iken Karaman'ın Mersin Antep gibi illerle aynı destek bölgesinde bulunuyor olması
S22: Teşvik ve desteklerde bilgi ve bilgilendirme eksikliğinin bulunması	Finans kaynaklarına erişimde Yatırımcının farklı Teşviklere tek kanaldan ulaşamaması,
	Destek mevzuatlarının öğrenilebilieceği ve takip edilebileceği merkezi bir yapının olmaması
	Teşvik ve destekler konusunda eğitim eksikliği

S23: Alternatif finansman kaynaklarının çeşitliliğinin azlığı ve yeterince bilinmemesi	İşletmelerin Kredi/ Teminat sorunlarını aşağı çekme hususunda destek ihtiyacı,
	Etkin destek mekanizmalarına geçilememesi
	Gurbetçi sermayesinin yatırım olarak çekilememesi
	Alternatif finans kaynaklarının ulaşılamıyor ve yeterince bilinmiyor olması
	Teminat bulma noktasında zorluklar yaşanması
	Risk sermayesi eksikliğinin olması
	Faizsiz kredi bulmada sorunu yaşanması

Sorun Alanı 7. TANITIM – İMAJ

Sorun 24: Karaman'ın Tanıtımının Yeterli Seviyede Yapılamaması

İlin tanıtımı noktasında öncelikle bir bölge imajı oluşturulmalı ve bölgesel kimlik ön plana çıkarılmalıdır. Böyle bir tanıtım ve imaj çalışması için Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteğinde profesyonel bir faaliyet gereklidir. Ayrıca halkın ve sivil toplum kuruluşlarının turizme katılması için yerel örgütlenme biçimleri yaratılmalıdır. Bununla birlikte turizmin on iki aya yayılması için alternatif turizm imkanları sağlanmalıdır. Şehrin tanıtımının ulusal-uluslararası alanda yeterli derecede yapılmamakta olup lobi faaliyetlerinin yetersizdir. Her yıl düzenlenen Türk Dil Bayramının ülke çapında ses getirecek daha ulusal-uluslararası faaliyetlerle kutlanması ilin tanıtımı noktasında etkili olacaktır. Karaman'ın sanayici ve bürokrasi kapasitesinin ilin tanıtımı noktasında daha etkin kullanılması gereklidir. Bununla birlikte tarih ve marka ürünleri tanıtımındaki devlet destekleri artırılmalıdır. Turizm değerlerinin iyi değerlendirilememesi noktasında, Ayrancı merkez ve 22 köyün eski çağlardan beri yerleşim merkezi olması Anbar köyü, Üçharman (Divle) kalesi ve Divaz köylerindeki tarihi yerlerin araştırılıp turizme kazandırılması hususlarındaki eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir. Karaman'ın Ayrancı ilçesine bağlı Üçharman Köyü'nde doğal yöntemlerle üretilen ve yerin 36 metre altındaki mağarada bekletilen Divle obruk peyniri kendine has tadı ve aromasıyla dünyanın en kaliteli 5 peynirinden biri olarak gösteriliyor. Üç harman (Divle) obruk peynirinin ve mağaraların tanıtımı hususundaki lobi faaliyetlerinin üst seviyelere taşınması gerekmektedir. Ayrıca alternatif turizm imkanlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi için eko, kültür, kongre turizmi gibi farklı alanlara daha fazla yönelmek gereklidir. İlin ekonomik, sosyal ve kültürel boyutta tanınır ve bilinir bir şehir imajı oluşturulabilmesi için yukarıda belirtilen hususlara önem verilmelidir. İlimizin her geçen yıl artan üniversite öğrenci kapasitesi de göz önüne alındığında, şehrimizde 4 yıl öğrenim gören öğrencilere şehri tanıtmak üzere organize bir çaba gereklidir.

Sorun 25: Karaman Şehir İmajı Noktasında Sorunlar

Şehir markası oluşturmak büyük önem taşıdığı için bütün şehirler markalaşmak üzere çalışmalar yapmaya başlamıştır. Son yıllarda şehir pazarlama konusu da pazarlama biliminin alt bilim dallarından biri haline gelmiştir. Markalaşma çalışmalarının önemli bir kısmını da stratejik pazarlama çalışmaları tutmaktadır. Markalaşan şehirler ekonomik anlamda canlanmakta, şehrin yaşam kalitesi ve istihdam olanakları artmaktadır. İlin belli sektörlerde sabit kalmasının (Gıda Sektörü) yarattığı imaj sıkıntıları, ilin kentsel yapılanmadaki eksiklikleri ve bunların getirdiği imaj sıkıntıları ön plana çıkmaktadır. Ayrıca Konya'ya yakınlık faktörünün getirdiği çeşitli sorunlar bağlamında İlin hala Konya-Karaman olarak anılması, Konya'nın gölgesinde kalması, imaj noktasında kabuğunu kıramaması önemli bir sorun teşkil etmektedir.

Sorun 26: Sosyal Aktivitelerin Yetersizliği

Şehrin sanayi ve üniversite ile paralel gelişememesi, Devlet tiyatrosu faaliyetlerinin olmaması, Sanatsal, kültürel ve spor etkinliklerinin yetersiz olması önemli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. İlimizde sosyal kalkınmanın gerçekleştirilmesi ve sosyal refahın artırılması için aile eğitimi, engelli, yoksulluk, göç, kültür, sağlık, sosyal yapı ve kentleşme gibi sosyal sorunların giderilmesine yönelik yerel dinamiklerin harekete geçirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda bölgesel sosyal kalkınmanın sağlanması için istihdam edilebilirliğin artırılması, ailelere yönelik eğitim faaliyetleri, engellilere yönelik farkındalık sağlayacak faaliyetlerin yanında, meslek edindirme, gelir getirici faaliyetlerin geliştirilmesi, sosyal içermenin sağlanması ile kültürel faaliyetler, sağlıkla ilgili faaliyetler, sanatsal ve sportif faaliyetlerin desteklenmesi gerekmektedir.

Sorun 27: Tanıtım Faaliyetlerinde Koordinasyon Eksikliği

Tanıtım-İmaj hususunda İlin ulusal – uluslarası fuarlarda, tanıtım organizasyonlarında kentteki tüm kamu kurum kuruluşları, Stk'lar, özel sektör ileri gelenleri ve odaların katkı veya katılım sağlayacağı bir sinerji ortamına ihtiyaç vardır. İl'de söz konusu kurum kuruluşlar arasında koordinasyon eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir. Bunun içinde ilin önde gelen yönetici ve işadamlarının insiyatif alması yerinde bir eylem olacaktır.

Tablo 22. Tanıtım-İmaj Sorun Ağacı

Sorun Alanı 7:TANITIM - İMAJ	
S24: Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Şehrin tanıtımının ulusal-uluslararası alanda yeterli derecede yapılmaması, lobi faaliyetlerinin yetersizliği,
	Her yıl düzenlenen Türk Dil Bayramının ülke çapında ses getirecek daha etkin faaliyetlerle kutlanmaması,
	İlin Karaman'ın Sanayici ve Bürokrasi kapasitesinin ilin tanıtımı noktasında etkin kullanılamaması.
	Tarih ve marka ürünleri tanıtımındaki devlet destekleri,
	Turizm değerlerinin iyi değerlendirilememesi, Ayrancı merkez ve 22 köyün eski çağlardan beri yerleşim merkezi olması Anbar köyü, Üçharman (Divle) kalesi ve Divaz köylerindeki tarihi yerlerin araştırılıp turizme kazandırılması hususlarındaki eksiklikler
	Üç harman (Divle) obruk peynirinin ve mağaraların tanıtımı hususundaki lobi faaliyet eksiklikleri
	İlin Ekonomik, Sosyal ve kültürel boyutta tanınır ve bilinir bir şehir imajı oluşturulamaması
	Şehrimizde 4 yıl öğrenim gören öğrencilere bile şehri tanıtmak üzere organize bir çaba olmaması nedeni ile şehrimizden mezun olan üniversite öğrencilerinin mezun olunca şehri terk etmesi
S25: Karaman şehir imajı	Konya ya yakınlık faktörünün getirdiği çeşitli sorunlar (İlin hala Konya-Karaman olarak anılması vb.)
	Kentsel yapılanmadaki eksiklikler ve bunların getirdiği imaj sıkıntıları,
	Belli sektörlerde sabit kalınmasının (Gıda Sektörü) getirdiği sorunlar
S26: Sosyal Aktivitelerin Yetersizliği	Şehrin sanayi ve üniversite ile paralel gelişememesi,
	Devlet tiyatrosu faaliyetlerinin olmaması
	Sanatsal, kültürel ve spor etkinliklerinin yetersiz olması
S27: Tanıtım faaliyetlerinde koordinasyon eksikliği	İldeki Kurum kuruluşlar arasında Karaman ın tanıtımı hususunda sinerji yaratılamamaktadır. Koordinasyon eksikliği mevcuttur.

Sorun Alanı 8. KURUMSAL KAPASİTE

Sorun 28: Firmaların kurumsal kapasitelerinin eksik olması

Aile işletmelerinin gelecek kuşaklara aktarılamaması ve pek çoğunun girişimcisinin ölümü veya iş göremez hale gelmesiyle, hayatlarını sürdürememelerinin en önemli nedeni; büyük ölçüde plansız hareket etme ve uzun dönemli düşünme alışkanlığına sahip olmamaları, yani kurumsal yönetime gereken önemi vermemeleridir. İlimizde işletmelerin önemli oranının kurumsallaşamamış KOBİ'lerden oluşuyor olması ve aile şirketlerinin yoğun bir şekilde var olması kurumsal kapasite yönlerinde eksiklikler ve bunların sonuçlarını beraberinde getirmektedir. İçe kapanık sanayici profilinin aşılamaması, firmaların dış dünyaya ve yeni fikirlere kapalı olması bu sonuçlar arasında belirtilmelidir. Kurumsal kapasite artırımı noktasında profesyonel adımlar atılmaması, yapılan çalışmaların dağınık ve yetersiz olması önemli sorunlar olarak vurgulanmalıdır. Kurumsallaşma yönünde üniversite ile ortak çalışma eksikliği bulunmaktadır.

Sorun 29: AR-GE ve yenilikçilik alanında kapasitenin yetersiz olması

Yenilik ihtiyaçtan doğmaktadır. Ürünlerin katma değer yaratması ve ürünlerin ticarileşmesi ile ölçülür. Sektör içindeki insanlar yaşadıkları sıkıntılardan dolayı, yenilik ve icatlar ortaya çıkarmaktadırlar. Yenilik müşteriye alternatif sunma ve firmaların uzun dönemli varlıkları açısından önemlidir. Karaman'da modernizasyon, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin ve çalışmalarının yetersiz olduğu vurgulanmaktadır. Taklit kültürünün var olduğu belirtilmektedir. Yenilikçilik ekosisteminin paydaşları yeterli değildir. Özellikle, kurumsal yapıdaki eksikler, nitelikli işgücü sorunu, eğitim sorunu, kamu üniversite sanayi işbirliğinde var olan sorunlar gibi hususların yenilikçiliğin önündeki engeller olduğu görülmektedir. Girişimci ve bilgi arasında var olan mesafeye müdahale edebilecek örgütlü kurumsal yapı mevcut değildir. Bu kapsamda Teknoparkın kurulacak olması Karaman için çok büyük bir şans ve olanak olarak görülmektedir. İnovasyon olmadan firmalar ile rekabet edebilmek olanaksız. Teknopark bu anlamda firmaların üniversite ile köprü kurarak, birlikte iş birliği ortamı yaratmasını sağlayacaktır. Teknopark sürecinin hızla tamamlanması gerekliliği mevcuttur. Bütün bu hususlara ek olarak özel sektör kaynaklı Ar-Ge harcamalarının üniversitelere ve kamuya göre düşük seviyede olduğu belirtilmelidir. İşgem'in kuruluş amaçlarını hayata geçirmesi noktasında yaşanılan sıkıntıların aşılması gerekliliği hem girişimcilik hem de Ar-Ge, yenilikçilik alanında var olan sorunların aşılmasına yardımcı olacaktır.

Sorun 30: Firmaların ortaklık kültürünün zayıf olması

Ülkemizde ortaklık kültürünün yaygın olmaması firmaların büyümelerinin ve kalıcı olmalarının önündeki en büyük engellerden birisi olarak görülmektedir. İlimizde de ortaklık kültürünün yaygın

olmadığı çoklu yatırım ortaklığına güven duyulmadığı belirtilmelidir. Genel olarak küçük olsun benim olsun mantığı hakim konumdadır. Bu durum sermayenin toplanması önündeki en büyük sorunlardan birisidir. Bu duruma ek olarak benzer sektörlerde firmaların ortak faydalar sağlayabileceği kümelenme faaliyetleri yetersiz ve beklenen düzeyde değildir. Ortak karar alma mekanizmalarının işlediğini söylemek zordur.

Sorun 31: Danışmanlık hizmetlerinin istenilen seviyede olmaması

Firmaların satış ve pazarlama kanallarının iyileştirilmesi, marka haline gelmesi ,karlarını maksimize etmesi, üretim süreçlerini iyileştirmesi gibi bir çok faktör uzun süreli bir iş hayatının gereksinimlerindendir. Rekabet gücü yüksek bir kurum olabilmek için yukarıda belirtilenlere benzer birçok faktör ve etken bulunmaktadır. Bu faktörlere ilişkin spesifik bir firmanın ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için zaman zaman profesyonel danışmanlık hizmetlerine ihtiyaç duyulmaktadır. İlde bu hizmeti sunabilecek nitelikte firma mevcut değildir. Benzer şekilde ilçeler bazında danışmanlık firmaları mevcut değildir. Örneğin ilde bulunan elektronik ticarete yönelik bilgi ve organizasyon yapısı eksikliklerine yönelik müdahale alanlarını ortaya koyabilecek mekanizmalar bulunmamaktadır. Bütün bunlara ek olarak işbirliği ve ortaklıklar konusunda hukuki destek ve danışmanlık eksiklikleri bulunmaktadır.

Sorun 32: Kurumlar arası İşbirliğinde Yaşanabilecek Sorunlar

Farklı bakış açıları ve beklentileri olan kurumların ortak bir hedef için bir araya gelebilmeleri için öncelikle ortak bir vizyon oluşturulması üzerinde ciddi bir çalışmaya girmeleri gerekmektedir. Bu nedenle, toplumsal ihtiyacın ortaya konması ve çözüm önerilerinin çalışılması için sürecin başında kullanılmak üzere kaynak ayrılması, ortaya konan vizyonun gerçekleştirebilmesi için gerekli kaynakların ve işbirliği ortaklarının belirlenmesi, işbirliğine giren kurumların aynı hedefe odaklanabilmeleri, üzerinde anlaşılan ve paylaşılan hedefler ve planlar doğrultusunda proje yönetimi ve kurumsal yönetişim konusunun nasıl yürütüleceği konusundaki ilkelerin belirlenmesi gerekmektedir. İlimizde yaşanılan en büyük sorunlardan birisi kurumsal yönetişime ilişkin olarak kurumsal işbirliklerin yöneticilerin kişisel ilişkilerine dayalı olmasıdır. Veri paylaşımının etkin ve verimli bir şekilde yapılamaması da önemli sorunlardan birisidir.

Sorun 33: Firmaların insan kaynakları yönetiminin yeterli düzeyde olmaması

İşyeri verimliliğin artması ve iş yaşamı niteliğinin yükseltilmesi amacıyla işletme, kurum veya organizasyonlar hedeflerine ulaşabilmek için gerekli olan işlevleri yerine getirebilecek insan kaynaklarını işe almak, deneyimlerini artırmak, eğitim gibi faaliyetleri yerine getirmek için insan kaynakları yönetimine ihtiyaç duymaktadır. İlimizde şirketlerin verimli ve etkin bir personel politikası

bulunmamaktadır. Çalışanların sadakat ve bağlılığının istenilen düzeyde olmaması nedeniyle bu durumun geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu bağlamda sosyal olanak ve ücret politikaları gözden geçirilebilir. İnsan kaynakları yönetiminde mevcut olan yanlış çalışmaların önüne geçilerek ehil olan kişiler ile planlı bir yönetim anlayışının ortaya konulması vurgulanmaktadır.

Sorun 34: Markalaşma ve yeni pazarlara erişim noktasında uygulama ve bilgi eksikliği olması

Ürün ya da firmaya kişilik kazandırmasının sağlanması firmanın yeni pazarlara ulaşmasının önünü açarak markalaşmasını sağlayacaktır. İlimizde markalaşma bilincinin yerleşmediği ve gereken önem verilmediği vurgulanmaktadır. Bu durum şehrimizde yer alan KOBİ'lerin uluslararası hale gelememesine neden olmaktadır. İlimizde var olan fason üretim sorunu markalaşma bağlamında ele alınarak firmaların kendi markaları ile iç ve dış pazarlara ulaşmalarının önü açılmalıdır. Dış pazarlara açılma sorunu yaşayan firmalar mevcuttur. Bu firmaların dış pazarlara ulaşmadaki uygulama ve bilgi eksikliklerinin önüne geçilmesi gerekmektedir.

Tablo 23. Kurumsal Kapasite Sorun Ağacı

Sorun Alanı 8: KURUMSAL KAPASİTE	
S28:Firmaların kurumsal kapasitelerinin eksik olması	İşletmelerin önemli oranının kurumsallaşamamış KOBİ'lerden oluşması
	Kurumsal kapasite arttırımı noktasında profesyonel adımlar atılmaması, yapılan çalışmaların dağınık ve yetersiz olması.
	İçe kapanık sanayici profilinin aşılamaması,firmaların dış dünyaya ve yeni fikirlere kapalı olması
	Aile şirketlerinin kurumsal kapasite yönlerinin eksiklikleri ve sonuçları
	Kurumsallaşma yönünde üniversite ile ortak çalışma eksikliği,
S29:AR-GE ve yenilikçilik alanında kapasitenin yetersiz olması	Modernizasyon, Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının yeterli düzeyde olmaması
	Özel sektör kaynaklı AR-GE harcamalarının üniversitelere ve kamuya göre düşük seviyede olması
	Teknopark sürecinin hızla tamamlanması gerekliliği
	Firmaların yenilikçi olmaması
	İşgem'in kuruluş amaçlarını hayata geçirmesi noktasında yaşanılan sıkıntıların aşılması gerekliliği,

S30:Firmaların ortaklık kültürünün zayıf olması	Çoklu yatırım ortaklığına güven duyulmaması
	Kümelenme faaliyetlerinin yetersiz olması
S31:Danışmanlık hizmetlerinin istenilen seviyede olmaması	Profesyonel danışmanlık hizmet yetersizliği
	Elektronik ticarete yönelik bilgi ve organizasyon yapısı eksikliklerinin mevcut olması
	İlçeler bazında danışmanlık firma eksikliği,
	İşbirliği ve ortaklıklar konusunda hukuki destek ve danışmanlık eksikliğinin bulunması.
S32:Kurumlar arası İşbirliğinde Yaşanabilecek Sorunlar	Veri paylaşımının etkin ve verimli bir şekilde yapılamaması
	Kurumsal işbirliklerin yöneticilerin kişisel ilişkilerine dayalı olması
S33:Firmaların insan kaynakları yönetiminin yeterli düzeyde olmaması	Şirketlerin verimli ve etkin bir personel politikası bulunmaması
	Çalışan sadakati ve bağlılığının istenilen düzeyde olmaması
	İnsan kaynakları yönetiminde bilgisiz ve yanlış çalışmalar olması. İşinin ehli olmayan kişiler tarafından plansız insan kaynakları yönetiminin gerçekleştirilmesi
	Ücret politikaları
S34:Markalaşma ve yeni pazarlara erişim noktasında uygulama ve bilgi eksikliği olması	Markalaşma bilincinin yerleşmemesi ,gereken önemin verilmemesi
	Şehrimizde yer alan KOBİ'lerin uluslararası hale gelememesi
	Fason üretimin gelişmiş olması ve markalaşma eksikliği
	Dış pazarların şehrimiz firmalarınca yeterince tanınmaması

Tablo 24.Sorun Alanı – Sektör Etkileşim Tablosu

SORUN ALANI 1: YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI		
Sorun No	**Sorun**	**Yaşandığı Sektörler**
1	Mevcut alanların etkin kullanılmaması, gelecekte OSB de yer temini hususunda güçlük yaşanması	İmalat Sektörü
2	Sanayi bölgelerinde altyapı eksikliklerinin bulunması	İmalat Sektörü
3	Yatırım yeri tahsisi sürecinde zorluk yaşanması	İmalat ve Hizmet Sektörü
4	Serbest Bölge Eksikliği	İmalat ve Hizmet Sektörü
SORUN ALANI 2: İSTİHDAM İŞGÜCÜ		
5	Personel istihdamında güçlük yaşanması	Tüm Sektörler
6	Üniversite-sanayi işbirliğinin yetersiz olması	Tüm Sektörler
7	Mesleki eğitimin yetersizliği	Tüm Sektörler
8	Kayıt dışı istihdamın devam etmesi	Tüm Sektörler
9	Çalışanların mesleki yeterlilik belgelerinin olmaması ve belgelendirme çalışmalarının yetersiz olması	Tüm Sektörler

SORUN ALANI 3: YATIRIM VE İŞLETME MALİYETLERİ		
10	İşletme Maliyetlerinin Yüksek olması	Tüm Sektörler
11	Şirketlerde finans yönetimi konusundaki yetersizlik	Tüm Sektörler
12	Yatırım için kredi faiz oranlarının çok yüksek olması	Tüm Sektörler
SORUN ALANI 4: LOJİSTİK ULAŞIM		
13	Havalimanı lojistik eksikliği	Tüm Sektörler
14	Demiryolu lojistik eksikliği	İmalat ve Hizmet Sektörü
15	Karayolu lojistik eksikliği	İmalat ve Hizmet Sektörü
16	Lojistik faaliyetlerinin yetersizliği	İmalat ve Hizmet Sektörü
SORUN ALANI 5: BÜROKRASİ - MEVZUAT		
17	Yatırımlarda bürokratik süreçler ve uygulamalarda karşılaşılan sorunlar	Tüm Sektörler
18	Yatırım sürecinde bilgiye kolay erişilememesi.	Tüm Sektörler
19	Destek mekanizmalarının değerlendirilmesinde ve uygulanmasında şeffaflık ve geri bildirim eksikliği bulunması	Tüm Sektörler
SORUN ALANI 6: FİNANSMANA ERİŞİM - TEŞVİK VE DESTEKLER		
20	Mali ve teknik desteklerin beklenilen etkiyi sağlayacak nitelikte olmaması	Tüm Sektörler
21	Yatırım teşvik sistemi mevzuatından kaynaklanan ilimize özgü sorunlar	İmalat ve Hizmet Sektörü
22	Teşvik ve desteklerde bilgi ve bilgilendirme eksikliğinin bulunması	İmalat ve Hizmet Sektörü
23	Alternatif finansman kaynaklarının çeşitliliğinin azlığı ve yeterince bilinmemesi	Tüm Sektörler
SORUN ALANI 7: TANITIM - İMAJ		
24	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Tüm Sektörler
25	Karaman şehir imajı noktasında sorunlar	Tüm Sektörler
26	Sosyal aktivitelerin yetersizliği	Tüm Sektörler
27	Tanıtım faaliyetlerinde koordinasyon eksikliği	Tüm Sektörler
SORUN ALANI 8: KURUMSAL KAPASİTE		
28	Firmaların kurumsal kapasitelerinin eksik olması	Tüm Sektörler
29	AR-GE ve yenilikçilik alanında kapasitenin yetersiz olması	İmalat ve Hizmet Sektörü
30	Firmaların ortaklık kültürünün zayıf olması	Tüm Sektörler
31	Danışmanlık hizmetlerinin istenilen seviyede olmaması	İmalat ve Hizmet Sektörü
32	Kurumlar arası İşbirliğinde Yaşanabilecek Sorunlar	Tüm Sektörler
33	Firmaların insan kaynakları yönetiminin yeterli düzeyde olmaması	Tüm Sektörler
34	Markalaşma ve yeni pazarlara erişim noktasında uygulama ve bilgi eksikliği olması	İmalat ve Hizmet Sektörü

1.2.2 STRATEJİ DÖNEMİNDE YAŞANMASI MUHTEMEL SORUNLAR (RİSKLER)

1.2.2.1 AÇIKLAMALAR

Riskleri yönetebilmek için risklerin tanınması, değerlendirilmesi, karşılaşıldığında alınacak tedbirlere ilişkin planlamanın yapılması ve uygulama deneyiminin kazanılması, risk takip sisteminin kurulması, uyarı noktalarının belirlenmesi, riskleri önleyici ve/veya azaltıcı tedbirlerin alınması ve alınacak riskler hakkında bilinçli olarak kararların verilmesi gerekiyor.

Risk 1 Kurumların Stratejide Yer Alan Eylemleri Uygulayamama Riski

Stratejide belirlenen Eylemlerin uygulanmaması ortaya konulan hedeflere ulaşılamamasına neden olacaktır. Bu nedenle paydaşlarla iletişimde güven yaratmak, ve paydaşların yaşanılan sorunlarında ortak bir mekanizmanın devreye girmesinin sağlanması gerekmektedir. Strateji ile ortaya konulan İl Yatırım Komitesi'nin bu kapsamda önemli bir işlevi olacağı değerlendirilmektedir. Stratejik hedeflere ulaşılabilmesi için her eylemden sorumlu kuruluş ile stratejik hedeflere ulaşmak üzere odaklanmanın sağlanması gerekmektedir.

Risk 2 Stratejide Hedeflenen Eylemlere İlişkin Yaptırım Eksikliği

Ortaya konulan hedefler ve eylemlere ilişkin yaptırım eksikliği olduğu belirtilmelidir. Strateji ile belirlenen ve izleme ve kontrolü yapılan eylemlerin gerçekleşmesine yönelik düzenlemelerin ortaya konulabileceği değerlendirilmektedir. Eylemlerin gerçekleşmemesine ilişkin yaptırımın ortaya konulmamasının olumlu sonucu olarak nitelenebilecek bir yönünün katılımcılığı teşvik etmesi olduğu belirtilmelidir.

Risk 3 Strateji Sonucunda Ortaya Konulan Faaliyetlerin Yetersiz Kalması Riski

Strateji ile ortaya konulan eylemlerin uzun vadeli değer yaratma potansiyelini artırmak adına sürdürülebilirlik araçlarının geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Politik, kurumsal ve finansal sürdürülebilirliğe yönelik araçların geliştirilmesi gerekmektedir. Bu araçların geliştirilmesi ve kurumların ortaya koyabileceği araçların çeşitlendirilebilmesine yönelik bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Risk 4 Strateji Döneminde Pratik Değişimleri Yönetememe Riski

Değişim yönetimi kurum kültür ve davranışlarının değişen dünyayla uyumlu hale gelmesini sağlamaktır. Strateji döneminde yerel, ulusal, uluslar arası nitelikte oluşabilecek değişimlere karşı stratejide öngörülen düzenlemelerin kurumsal boyutta sahiplenilmesinin, performans kriterlerinde

hedeflenen değişimin kalıcı ve sürdürülebilir gelişmeler sağlamasının ve sürecin etkin bir şekilde yönetilmesinin temin edilmesi gerekmektedir. Yönetimsel, politik, coğrafi riskler; şehre ilişkin sosyal ekonomik ve kültürel risklerin bu kapsamda ele alınması gerekmektedir. Ortaya çıkan yeni durumlara karşı hızlı karar verme süreçlerinin geliştirilmesinin önünde bulunan engellerin kaldırılarak aktif bir yönetim şeklinin ortaya konulması gerekmektedir. İlimiz özelinde özellikle pratik değişimlere karşı İl Yatırım Komitesinin aktif bir çalışma performansı göstermesi beklenmektedir.

Risk 5 İlin Marka Değerinin Olgunlaştırılamaması Riski

İlin marka değerinin konumlandırılmasına yönelik çalışmaların beklenen etki ve kurumsal düzeyde olmaması halinde bu stratejinin tanıtım bölümünün aksak kalacağı öngörülmektedir. Dolayısı ile bu durumun önüne geçilebilmesini sağlamak için kurumlar arası politika birlikteliği sağlanarak odaklanmanın temin edilmesi gerekmektedir.

1.2.2.2 TABLO

Tablo 25. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Riskler

STRATEJİ DÖNEMİNDE YAŞANMASI MUHTEMEL RİSKLER	
Riskler	**Kilit Faktörler**
Risk 1 Kurumların Stratejide Yer Alan Eylemleri Uygulamama Riski	Ortak bir mekanizmanın devreye girmesinin sağlanması
	Odaklanma
	İl Yatırım Komitesi
	Paydaşlarla iletişimde güven yaratmak
Risk 2 Stratejide hedeflenen eylemlere ilişkin Yaptırım Eksikliği	Eylemlerin gerçekleşmesine yönelik düzenlemeler
Risk 3 Strateji Sonucunda Ortaya Konulan Faaliyetlerin Yetersiz Kalması	Sürdürülebilirlik araçlarının geliştirilmesi
	Bilgilendirme Faaliyetleri
Risk 4 Strateji Döneminde Pratik Değişimleri Yönetememe Riski	Yönetimsel, politik, coğrafi riskler
	Şehre ilişkin sosyal ekonomik ve kültürel riskler
	Hızlı karar verme süreçlerinin geliştirilmesi
Risk 5 İlin Marka Değerinin Olgunlaştırılamaması Riski	Kurumlar arası politika birlikteliği

1.3 HEDEFLER

Ortaya konulan Karaman Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi bağlamında önümüzdeki dönemde Karaman ilinin ulaşması planlanan hedeflerine yönelik öngörüler 3 ana konu doğrultusunda ortaya konulmaktadır. Bu konulardan ilki doğrudan yatırımların artması hedefine, ikincisi ihracatın artırılması hedefine, üçüncüsü ise yatırım ortamı iyileştirme ve tanıtım hedefine yöneliktir.

1.3.1 AÇIKLAMALAR ve TABLO

Hedef 1 Doğrudan Yabancı Yatırımın Artması

Karaman'ın uluslararası doğrudan yatırımları incelendiğinde öncelikle bisküvi, bulgur, elma gibi tarım eksenli ürünler ve bu sektörlerin tetiklediği hammadde, ambalaj v.b. ürünlerin üretimine ilişkin sektörlerde yatırımların bulunduğu görülmektedir. Irak, Hollanda, Belarus, Belçika, Rusya, Suudi Arabistan, Almanya, İngiltere gibi ülkelerden 21 yabancı sermayeli firmanın ilde yatırım yaptığı görülmektedir. Bu yatırımlar ile birlikte Karaman ilinde imalat yapan ancak, Türkiye merkez ofisini diğer illerde kurmuş bulunan firmalarda mevcuttur. Doehler Group, Mondi, Mm Packaging, Lactalis Group gibi uluslararası birçok firmanın ilde yatırımları bulunmaktadır.

Strateji belgesinde ortaya konulan analizler neticesinde Karaman'ın aşağıda belirlenen ülkelere odaklanarak UDY çekilmesine yönelik çalışmalar yapması gerektiği öngörülmektedir:

Uluslararası Doğrudan Yatırım Kapsamında Hedef Ülkeler

İlin sektörel yapısı ve bu yapının global boyutta ele alınması, bununla birlikte stratejik nitelikler, coğrafi konum, kültürel yakınlık gibi çeşitli faktörlerin birlikte incelenmesi doğrultusunda uluslar arası platformlarda aşağıdaki ülkelere odaklanılması gerektiği öngörülmektedir:

Almanya: Karaman ilinin üretim yapısı doğrultusunda Almanya bütün sektörlerde dünyanın ilk 20 ihracatçısı arasında bulunmaktadır. Dolayısı ile bu anlamda sektörel yatırım çekilebilmesi ve ilin tanıtımına ilişkin Almanya'nın üstünlüğü olduğu düşünülmektedir. Buna ek olarak Almanya'da bulunan Türk nüfusun avantaj olduğu öngörülmektedir. Coğrafi yakınlıkta bu anlamda olumlu denebilecek bir öğedir. Özellikle süt ürünleri, öğütülmüş tahıl, gıdaya yönelik makine, plastik ürün, güneş enerjisi gibi sektörlerin Almanya'da tanıtılabileceği düşünülmektedir. Karaman Türkiye'nin en yüksek GSR ve Güneşlenme süresine sahip ilidir. Almanya iklimi çok uygun olmamasına rağmen dünyada bu sektörde söz sahibidir ve PV modül üretiminde dünyada ilk sıradadır. Ayrıca 2015 yılı içerisinde ilimizin en çok ithalat yaptığı ülkeler sıralamasında Almanya % 16 ile ilk sırada bulunmaktadır. Almanya'nın Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım yapan ülkeler arasında ilk sıralarda bulunması da önemli bir faktördür. PV Güneş paneli üreticilerinin yoğun olduğu Almanya'dan yatırımcı çekilmesi, Almanya'dan yapılan ithalat kalemlerine ilişkin çalışmalar yapılarak bu kalemlerin Karaman'da üretilebilirliğine yönelik görüşmeler yapılması, yeni işbirliklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Çin: Dünyanın üretim üssü haline gelen Çin'in elma üretiminde dünyada ilk sırada yer alması, güneş enerjisi paneli üretiminde ve kurulu güç anlamında da dünyanın ilk sırasında olması ve sahip

olduğu nüfus ile beraber uzun yıllar dünyanın en büyük ekonomilerinden birisi olacağının öngörülmesi nedeniyle il tanıtımında odak ülkeler arasında bulunması gerektiği öngörülmektedir.

İtalya: Karaman ilinin üretim yapısı doğrultusunda İtalya bir sektör hariç bütün sektörlerde dünyanın ilk 20 ihracatçısı arasında bulunmaktadır. İtalya dünyada makarna üretiminde 1. sırada yer almaktadır. Karaman durum buğdayı üretiminde ilk 7 de bulunmaktadır. Ayrıca TR52 Bölgesi olarak Konya-Karaman durum buğdayı üretiminde ilk sırada yer almaktadır. Bu niteliklere karşın Karaman'da üretim yapan tek fabrika yer almaktadır. Bununla beraber İtalya yaş elma ihracatında 3. Kuru elma ihracatında 3. Elma suyu ihracatında da dünyada 2. Sırada yer almaktadır. İlimiz Türkiye elma üretimin %15'ini karşılamakta olup 3. Sıradadır. Ancak elma sektöründe üretim yapan tek fabrika bulunmaktadır. Söz konusu sektörlerde faaliyet gösteren büyük üreticiler, Stk'lar, Ticaret Odaları Yatırım Ajansları gibi kurum ve kuruluşlar ile görüşmeler yapılması planlanmaktadır. Ayrıca Ortadoğu ihracatlarında üretim yeri olarak Karaman'ın seçilmesine yönelik lobi ve tanıtım faaliyetleri yapılması hedeflenmektedir. Özellikle dış ticaret ve yatırımcı bakımından Karaman yatırım ortamının geliştirilmesi ve ihracatının arttırılması konusunda çalışmalar yapmaktır. Karaman'ın ihracatının arttırılması, yeni işbirliklerinin geliştirilmesi, sektörlerde bulunan potansiyel yatırımcılarla görüşme amaçlanmaktadır.

Belçika: Karaman ilinin üretim yapısı doğrultusunda Belçika da genel olarak bütün sektörlerde dünyanın ilk 20 ihracatçısı arasında bulunmaktadır. Dolayısı ile bu anlamda sektörel yatırım çekilebilmesi ve ilin tanıtımına ilişkin Belçika'nın da üstünlüğü olduğu düşünülmektedir. Coğrafi yakınlık ve Türk nüfusun bulunuyor olması da avantaj olarak değerlendirilmektedir. Özellikle süt ürünlerine yönelik imalatın oldukça fazla yapıldığı Belçika'da bu ana sektörde tanıtım gerçekleştirilebileceği düşünülmektedir. Türkiye'de bulunan Uluslararası Doğrudan Yatırım yapan ülkeler arasında ilk sıralarda Belçika'nın da bulunması yatırımcıların çekilmesi açısından olumlu görülmektedir.

Hollanda: İncelenen sektörlerde Tahıl ve güneş enerjisi dışında yer alan bütün sektörel ihracatının Karaman'ın üretim yapısı ile ilişkili olduğu öngörülmektedir. Ayrıca Türk nüfusunun çok önemli bir bölümü Karaman ilinden göç etmiştir. Bu nedenle bu ülkeden yatırım çekme noktasında ülkede bulunan vatandaşlarımızın etkili olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca Hollanda Türkiye'nin Uluslararası Doğrudan Yatırımları'nda ilk sırada bulunmaktadır. Bu durumun da çok önemli olduğu düşünülmektedir. Özellikle süt ürünleri ile gıda makineleri sektörlerinde önemli aktörler ve yatırımlar olabileceği düşünülmektedir.

Malezya-Endonezya: Karaman'dan Endonezya, Malezya ve İtalya'ya son 3 yılda yapılan ihracat miktarı önemli ölçüde artmıştır Bu pazarlarda firmaların birebir görüşmeler yapmaları

desteklenmelidir. Bununla birlikte Malezya ve Endonezya özellikle Karaman'ın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler arasında ilk 3 sırada bulunmaktadır. İlin üretim yapısı doğrultusunda hammadde niteliğinde bulunan bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağlar sektöründe bu ülkelerin ilk 2 sırada bulunuyor olması, ihracat, sektörel yakınlık ve bu ülkeler ile olan işbirliğinin artırılması, yeni yatırımcı çekilmesi gibi hususlarda önemli olduğu düşünülmektedir. Türkiye ile bu ülkeler coğrafi olarak uzak olsalar da kültürel olarak yakınlık olduğu düşünülmektedir.

Hedef 2 Dış Ticaretin Artırılması

Karaman'ın dış ticaret potansiyelinin ve iş yapma seviyesinin artırılması, ikili heyetlerin kabulü, ilin tanıtılması amaçları doğrultusunda bazı ülkelere odaklanılarak programlar yürütülmesi hedeflenmiştir. Bu ülkeler daha çok ilin ihracatından aldığı payın yıllara göre artışı doğrultusunda belirlenerek gruplanmıştır.

Kuzey Afrika: (Mısır-Fas-Tunus-Libya-Cezayir)

Özellikle Fas ve Mısır'a yapılan ihracatın 2012-2015 döneminde oldukça fazla arttığı görülmektedir. Fas'a yapılan ihracat her yıl kademeli olarak yükselmiş ve bu yıllara arasında toplam %120 artış gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda ilgili ülkeye yapılan ihracatın artma eğiliminde olduğu ve Libya, Mısır gibi Karaman'ın ilk sıralarda yer alan ihracat ortakları arasında olabileceği düşünülmektedir. Mısır'a yapılan ihracatta 2012-2015 döneminde %74 artış göstermiştir. Bu dönemde Libya Karaman'ın 6. büyük ihracat ortağı olmuştur. Cezayir de önemli ihracat ortakları arasındadır.

Komşu Ülkeler: (İran-Irak-Suriye-Lübnan)

2012-2015 dönemi içerisinde İran'a yapılan ihracat % 170 artmıştır. Irak ve Suriye Karaman'ın ilk iki ihracat ülkesidir. Karaman'dan yapılan ihracatın 2012-2015 döneminde %27'si bu ülkelere yapılmıştır. Aynı dönemde Lübnan'a yapılan ihracatta %40 artmıştır. Bu dönemde Lübnan'da Karaman'ın ihracat yaptığı ilk 10 ülke arasında yer bulmuştur.

Körfez Ülkeleri: (Yemen-S.Arabistan-Filistin-Ürdün-BAE)

2012-2015 dönemi içerisinde Yemen'e yapılan ihracat % 49 artmıştır. Yemen Karaman'ın ihracatında 3. Sırada yer almaktadır. Suudi Arabistan ise ilk 5 arasındadır. Ürdün ve Birleşik Arap Emirliklerinin de potansiyel ihracat ülkeleri arasında bulunduğu ve ihracat hacminin artırılabileceği düşünülmektedir.

Orta Afrika Ülkeleri: (Sudan-Somali-Kongo D.C.-Cibuti- Angola-Senegal-Etiyopya-Nijerya-Kamerun-Kongo)

2012-2015 dönemi içerisinde Sudan 'a yapılan ihracat %50 artmıştır. Somali' ye yapılan ihracat ise %8 artmıştır. Aynı dönemde Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ne yapılan ihracat %170; Cibuti 'ye yapılan ihracat %215 Etiyopya'ya yapılan ihracat %76, Nijerya'ya yapılan ihracat ise %88 artmıştır. Kamerun ve Kongo da bu dönemde Karaman'ın önemli miktarlarda ihracat gerçekleştirdiği ve ihracatını %50 civarında yükselttiği ve potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerdir. Angola ve Senegal de Karaman'ın ihracat potansiyelinin yüksek olduğu diğer ülkelerdir.

Balkan Ülkeleri: (Arnavutluk-Bulgaristan-Kosova-Romanya-Bosna Hersek)

2012-2015 dönemi içerisinde Romanya'ya yapılan ihracat %205 artmıştır. Ayrıca Romanya ihracat yapılan ilk 10 ülke arasında 2015 yılında 4. Sıradadır. Kosova'ya yapılan ihracat ise bu dönemde %8 artmıştır. Arnavutluk, Bulgaristan, Bosna Hersek ise önemli potansiyel ülkeler arasındadır.

Türk Dünyası Ülkeleri (Azerbaycan-Türkmenistan-Özbekistan)

2015 öncesi yıllarda Özbekistan'a yapılan ihracat önemsenmeyecek düzeydeyken 2015 yılında ise müthiş bir artış gözlenmiştir. Azerbaycan ve Türkmenistan ise önemli potansiyel ülkeler arasındadır.

Hedef 3 Yatırım Ortamı İyileştirme, Tanıtıma Yönelik Hedefler

Yatırım yerinin hammaddeye yakınlığı, lojistik, satış pazarlama, üretim, sanayi altyapısı, işgücü, teşvik ve destekler gibi birçok konu yatırım ortamına etki eden faktörler olarak sıralanabilir. Yatırımcı bu faktörler doğrultusunda yatırım kararında bulunacaktır. Tüm bu faktörler doğrultusunda ilimizin avantajlı ve dezavantajlı olduğu noktalar irdelenerek yatırım ortamı iyileştirme ve tanıtıma yönelik hedefler ortaya konulmuştur.

İlimizin güçlü olduğu alanlarda ulusal ve uluslar arası arenada tanıtımının yapılması, dış ticaretinin artırılması, zayıf alanlarda iyileştirme temelli çalışmaların yürütülmesi neticesinde aşağıda belirlenen hedefler ilimiz adına öngörülmüştür.

Karaman ili yatırım tanıtım stratejisi doğrultusunda yapılacak faaliyetler ile Karaman'ın sanayi mevcut durum kapasitesinin artırılması, rekabet gücünün yükseltilmesi, dolayısı ile ihracatının artırılması, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılarak yeni açılan firma sayısının artırılması, ilin marka imajının daha doğru konumlandırılması, ilin tanıtımının aktif bir şekilde yapılması, turizm yatırımlarının artması gibi hedeflemeler öngörülmektedir.

Bu kapsamda mevcut durum ile hedefler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 26.Karaman İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Mevcut Durum ve Hedefler

No	Hedefler	Göstergeler (Hedef 2023)
1	Karaman ihracatının artırılması (milyar $)	358.908.482
2	Karaman'ın Türkiye ihracatındaki payının artırılması (İhracat Türkiye Payı (%)	1
3	İmalat Sanayi ihracatının artırılması (Sanayi Ürünleri İhracatı (milyar $))	0,95
4	Tarım ürünleri ihracatının artırılması (milyon $)	30
5	Sanayi Siciline Kayıtlı İşletme Sayısı (Adet)	380
6	Gıda İmalat Sanayi İşletme Sayısı (Adet)	88
7	Makine İmalat Sanayi İşletme Sayısı (Adet)	62
8	Elmacılık Faaliyetleri Kapsamında Elma Üretim Artışı (Üretim Miktar(Ton))	550
9	Karaman'da yatırım yapan yabancı yatırımcı sayısının artırılması (Yabancı Sermayeli İşletme Sayısı belirtilen sayıya çıkarılması)	24
10	Teşvik Sistemi ile ilgili faaliyetler yürütülmesi (Yıllık Alınan Teşvik Belgesi Sayısı)	70
11	Karaman'ın iş ve yatırım imkânlarının tanıtımının yapılması (Katılım sağlanan Uluslararası fuar, sempozyum ve panel sayısı)	6
12	Ulusal Düzeyde Karaman Tanıtımına İlişkin Çalışmalar (Karaman Markası Bilinirliği) (Faaliyet Sayısı)	10
13	Marka tescil belgesi sayısı	280
14	Patent Tescil Belgesi sayısı	5
15	Endüstriyel tasarım tescil belgesi sayısı	100
16	Faydalı Model Tescil belgesi Sayısı	6
17	Üniversite Fakülte sayısı (Adet)	10
18	Üniversite akademik personel sayısı (Adet)	660
19	Havayolu Yolcu Sayısı (Ulaşım imkânlarının iyileştirilmesi)	100.000
20	Sivil Havaalanı Sayısı	1
21	Hızlı Trenle doğrudan ulaşım sağlanan il sayısı	9
22	Toplam Otel Sayısı (Konaklama alternatif ve imkânlarının iyileştirilmesi)	10
23	Konaklama Tesislerinde Toplam Yatak Sayısı	1.500
24	Ortalama Geceleme Süresi	2
25	İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Sayısı (İş Ortamının İyileştirilmesi)	1
26	Organize Sanayi Bölgesi Sayısı	1
27	İSO İlk 1.000'de yer alan firma sayısı	6
28	Kümelenme Faaliyeti Sayısı	1
29	Lojistik Merkezi Sayısı	1
30	GES İhtisas Sahası Sayısı	1
31	Enerji Üretim MW (Elektrik Enerjisi Kurulu Güç (HES-GES+RES Dahil))	680,61

Öncelikli sektörler olarak belirlenen gıda imalat sanayi, makine imalat sanayi, elektrik üretimi özelinde yenilenebilir enerji kaynakları (özellikle güneş enerjisi), elma üretimi gibi Karaman'a özgü sektörlerde hedeflenen minimum artış miktarları doğrultusunda Karaman İl Yatırım Destek ve Tanıtım Strateji belgesi ortaya konulmaktadır. Bu kapsamda Karaman'ın Yatırım Yeri avantajları, potansiyelleri, kapasitesi önemli rol oynayacaktır.

2 KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM 2017 YILI EYLEM PLANI

2.1 AÇIKLAMALAR

Karaman ilinde yeni yatırımlara ve mevcut yatırımların büyümesine engel teşkil den sorunlar anket, odak grup çalışması, saha ziyaretleri ve derinlemesine mülakat yöntemleri ile tespit edilmiştir. Yatırımın yapılması ve mevcut yatırımlarda yaşanılan sorunların irdelenmesi neticesinde ilgili sorunlar bağlamında birtakım faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Saha ziyaretleri, kamu kurum ve kuruluşları ile yapılan toplantılar ve Karaman Valiliği'nin başkanlığında yapılan "Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi" çalışması neticesinde ildeki kurum kuruluşlarca 2017 yılı içerisinde yapılması planlanan eylemler ortaya konulmuştur. 2017 yılı içerisinde Karaman'ın sorunlarına yönelik olarak ortaya konulan eylemler aşağıdaki tabloda yöneldiği sorun alanı, sorumlu kuruluş, maliyet ve planlanan gerçekleşme zamanı gibi unsurlar da dikkate alınarak ortaya konulmaktadır.

2.2 TABLO

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU					
Yöneldiği Sorun Alanı	**Sorun**	**Eylemler**	**Sorumlu Kuruluş**	**Tahmini Maliyet (TL.)**	**Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)**
YATIRIM YERİ TAHSİSİ- ALT YAPI	İlimizdeki yatırım taleplerini karşılamak	Valiliğimizce Bakanlığımız nezdinde **2. OSB kuruluş çalışmaları** 24.02.2015 tarihinde başlatılmış ancak OSB alanının Havalimanı Mania Planı içerisinde olması nedeniyle uygulamaya esas ilgili kurum görüşünün alınması yapılamamış, görüşün alınmasına müteakip Bakanlığımızca yer seçim çalışmasının tamamlanması beklenmektedir.	BSTB	Bakanlık Kredi Desteği (Alt Yapı İnşaatının giderleri ile İdare bina maliyetinin tamamını)	
		Valiliğimizce 3.4.2013 tarihinde Bakanlığımıza yapılan müracaata istinaden ilde **Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi (EİEB)** ilanına yönelik başlatılan çalışmalar neticesinde yer seçimi yapılan bölgenin ilanının Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kuruluna sunulması beklenmektedir.	BSTB	Kamulaştırma ve altyapı inşaatı giderleri Bakanlığımız bütçesinden karşılanmakta olup geri ödemesi yoktur.	
YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI		Ticaret Borsası olarak Yeni buğday pazarı için mezbahaneden boşalan yeri Belediyeden talep ettik. Borsa binası yeri ve ilgili sosyal tesislerin yapımı için en az 15.000 metrekare alana ihtiyacımız var. Borsa binasında Elektronik satış salonu, tam donanımlı gıda laboratuvarı ve kantar gibi tesisler bulunacaktır. TMO Borsada alım yapacağından araç parkının geniş bir alanda olması önem arz etmektedir	KARAMAN TİCARET BORSASI-KARAMAN BELEDİYESİ	3.000.000,00 TL (ÜÇMİLYON TL)	2017 ARALIK
YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI	Mevcut alanların etkin kullanılmaması, gelecekte OSB de yer temini hususunda güçlük yaşanması	İŞGEM'de İşyeri Tahsisi İçin Talep Toplama, Müşteri Portföyünü Genişletme, Başvuru Sayısını ve Kalitesini Arttırma amaçlı 4 adet toplantı düzenlenecektir.	İŞGEM-OSB-KMÜ	4.000 TL	2017/OCAK

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU					
Yöneldiği Sorun Alanı	**Sorun**	**Eylemler**	**Sorumlu Kuruluş**	**Tahmini Maliyet (TL.)**	**Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)**
YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI	Yatırım yeri tahsisi sürecinde zorluk yaşanması	İlgili Kurum ve Kuruluşların katılımıyla Yatırım Teşvik kapsamında yatırımcılara hazineye ait taşınmazlar üzerinde 49 yıllık irtifak hakkı tesis edilmesi konusunda bilgilendirme toplantısı yapılacaktır.	Karaman Defterdarlığı Milli Emlak Müdürlüğü		2017 Aralık
YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI	Sanayi bölgelerinde altyapı eksikliklerinin bulunması	Yeraltı Sularının çıkarılması ve depolanmısı için gerekli elektrik enerjisinin sağlanması amacıyla GES (Güneş Enerjisi Santarali) tesisi kurulması	OSB	1.700.000 TL	2017 Eylül
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Üniversite Sanayi İşbirliğinin yetersiz olması	Sorunların çözümüne yönelik olarak Türkiye Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği Stratejisi ve Eylem Planı (2015-2018) gereği **Karaman Kamu Üniversite-Sanayi İşbirliği (KÜSİ) Planlama ve Geliştirme Kurulu** oluşturulmuş ve bu zamana kadar 4 Kurul toplantısı, 1 bilgilendirme toplantısı, 3 Alt Çalışma Grubu Toplantısı ve 45 firma ziyareti gerçekleştirilmiştir.2017 Yılı içerisinde de faaliyetler yürütülecektir.	Karaman BSTM		
		24.6.2015 tarihli ve 29396 sayılı Resmi Gazete'de ilan olunan **Karaman Teknoloji Geliştirme Bölgesin**in Yönetici Şirketi, 22.9.2016 tarihinde tasdik olmuş, 4.10.2016 tarihli ve 9168 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanarak resmen kurulmuştur.Bölge imar planlarının 23/12/2016 tarihine kadar hazırlanması ve Bakanlığımızın onayına sunulması gerekmektedir.	BSTB-KARAMAN TGB	2016-2017-2018 ve 2019 yıllarını içerecek şekilde 1.170.000'i özkaynak-10.000.000'lık miktarı ise Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan karşılanacak şekilde toplam 11.170.000 TL bütçe planlaması yapılmıştır.	

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU

Yöneldiği Sorun Alanı	Sorun	Eylemler	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi	Karaman İlinde Girişimci adaylarına Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi (UGE) almasının sağlanması ve akabinde İşletmesini kuranlara/kuracaklara Yeni Girişimci Desteğinin sağlanması **a)** KOSGEB Kurum olarak 2017 yılı içerisinde 180 kişiye ücretsiz eğitim verecektir **b)** Karaman İl İstihdam Kurulunda belirlenen katılımcı sayısı kadar girişimci adayına KOSGEB-İŞKUR paydaşlığında eğitim verilecektir. Eğitim Giderleri İŞKUR Bütçesinden karşılanacaktır. **c)** Mevlana Kalkınma Ajansının talep etmesi durumunda talep ettiği katılımcı sayısı kadar girişimci adayına eğitim verilecektir. Eğitim Giderleri MEVKA Bütçesinden karşılanacaktır.	**a)**' için KOSGEB **b)**'için KOSGEB - İŞKUR **c)**' için KOSGEB - MEVKA		2017 Aralık
	Üniversite Sanayi İşbirliğinin yetersiz olması	Kamu -Üniversite-Sanayi işbirliğini arttırmak üzere Kamu ve Üniversite temsilcileri Sanayicileri ziyaret edecek sorun ve önerilerini dinleyecek, devlet destekleri hakkında bilgilendirme yapacak.	BST İl Md.-KMÜ-KOSGEB		2017 Aralık
	Üniversite Sanayi İşbirliğinin yetersiz olması	Üniversitenin talep etmesi durumunda Üniversite öğrencileri veya Öğretim Üyeleri ile Sanayici ziyaretleri yapılacak.	KOSGEB-KMÜ		2017 Aralık
İSTİHDAM-İŞGÜCÜ	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi (Nüfus Göçünün Önlenmesi)	Orman Köylülerine ORKÖY Kredisi kapsamında süt sığırcılığı,süt koyunculuğu ve dış cephe mantolama vb. kredilerin verilmesi	OGM	1.805.370,77 TL	Ekim
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi	Karaman'ın kültürel varlıkları arasında önemli bir konumda bulunan Taşkale Halısı'na yönelik olarak hem ilimizin hem de kadın girişimciliğinin ve istihdamın arttırılmasına yönelik 1 adet proje hazırlanacaktır.	KARAMAN KENT KONSEY BAŞKANLIĞI	Proje Bütçesi: 95.000 TL	2017 EYLÜL
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Kayıtdışı istihdamın devam etmesi	Kayıtdışı istihdamın önlenmesine yönelik en az 2 adet bilgilendirme ve farkındalık oluşturma toplantısı düzenlenecektir.	KARAMAN SGK İL MÜDÜRLÜĞÜ		2017 ARALIK

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU

Yöneldiği Sorun Alanı	Sorun	Eylemler	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi	Girişimciliğin geliştirilmesi ilimizde yeni girişimcilerin eğitilmesi için KOSGEB ve İŞ-KUR ile birlikte 1000 kişilik 40 gruptan oluşan Girişimcilik Temel Eğitimi kursları düzenlemek (Esnaf odaları birliğimiz 2013 , 2014, 2015 ve 2016 yıllarında bu kursları düzenlemiştir.)	KARAMAN ESNAF VE SANATKARLAR ODASI		2017 ARALIK
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Bazı sektörlerde ara eleman başta olmak üzere personel bulma sıkıntısı yaşanması	Sürü Yönetimi Kursu Açmak	Milli Eğitim Müdürlüğü	12.500 TL	2017 OCAK
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Bazı sektörlerde ara eleman başta olmak üzere personel bulma sıkıntısı yaşanması	El Sanatları Kursu Açmak	Milli Eğitim Müdürlüğü	190.000 TL	2017 ARALIK
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Bazı sektörlerde ara eleman başta olmak üzere personel bulma sıkıntısı yaşanması	Makine Dikiş Kursu Açmak	Milli Eğitim Müdürlüğü	4.500 TL	2017 ARALIK
YATIRIM YERİ TAHSİSİ ALTYAPI	Mevcut alanların etkin kullanılmaması, gelecekte OSB de yer temini hususunda güçlük yaşanması	İŞGEM'de İşyeri Tahsisi İçin Talep Toplama, Müşteri Portföyünü Genişletme, Başvuru Sayısını ve Kalitesini Arttırma amaçlı 4 adet toplantı düzenlenecektir.	İŞGEM-OSB-KMÜ	4.000 TL	2017/OCAK

Tablo 2728. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU

Yöneldiği Sorun Alanı	Sorun	Eylemler	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)
İSTİHDAM İŞGÜCÜ	Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi	Girişimciliği Teşvik Etme amaçlı 2 adet toplantı düzenlenecektir.	İŞGEM-KMÜ	1.000 TL	2017/MART
İSTİHDAM-İŞGÜCÜ	Mesleki Eğitimin Yetersizliği	TODAİE PCM, Kişisel Gelişim ve İletişim Becerileri Kurumsal İnovasyon ve Yenilikçi Düşünme Sorun Çözme ve Karar Yönetimi Çilek Yetiştiriciliği Pazarlama ve Değer Zinciri Kiraz Yetiştiriciliği Bağcılık Örtüaltı Yetiştiriciliği Organik Tarım ve İTU Tarımsal Yayım Teknikleri Eğitimi Kırsal Kalkınma Projeleri Yönetimi Eğitimi	Karaman GTH İl Müdürlüğü	100.000 TL	2017 Aralık
		100 tavuk için (kümes, tavuk, horoz, folluk, su deposu, suluk, yemlik, ısıtıcı, tel, işçilik vb) 6 adet	Karaman GTH İl Müdürlüğü	90.000 TL	2017 Aralık
	Personel istihdamında güçlük yaşanması	500 m2'lik 18 adet Çilek bahçesi tesis edilmesi	Karaman GTH İl Müdürlüğü	70.000 TL	2017 Aralık
		12 kişi kavak mantarı üretimini teşvik edilmesi	Karaman GTH İl Müdürlüğü	50.000 TL	2017 Aralık
		10 çiftçimize sebze kurutma faaliyetini geliştirilmesine teşvik edilmesi	Karaman GTH İl Müdürlüğü	20.000 TL	2017 Aralık

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU					
Yöneldiği Sorun Alanı	**Sorun**	**Eylemler**	**Sorumlu Kuruluş**	**Tahmini Maliyet (TL.)**	**Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)**
İSTİHDAM-İŞGÜCÜ	Çalışanların mesleki yeterlilik belgelerinin olmaması ve belgelendirme çalışmalarının yetersiz olması	Çilek Yetiştiriciliği, 2 gün, 40 kişi, Hüyük/Konya teknik gezi Örtü altı Yetiştiriciliği, 2 gün, 40 kişi, Antalya teknik gezi	Karaman GTH İl Müdürlüğü	40.000 TL	2017 Eylül
		Çilek Yetiştiriciliği, Mantar yetiştiriciliği ve Sebze kurutma konularında 200 kişilik belgeli eğitimi düzenlenmesi	Karaman GTH İl Müdürlüğü	30.000 TL	2017 Nisan
	Personel istihdamında güçlük yaşanması	Divle peyniri standardizasyonu sağlamaya yönelik Ayrancı bölgesine peynir imalatı tesisi	Karaman GTH İl Müdürlüğü	640.000 TL	2017 Aralık
İSTİHDAM-İŞGÜCÜ	Personel istihdamında güçlük yaşanması	Karaman ilinde bulunan kamu kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerine yönelik, mali destek programına çıkılması durumunda''MEVKA 2017 Yılı Mali Destek Programları'' tanıtımını içeren bir organizasyon düzenlenecektir.	MEVKA	3.000 TL	2017 Aralık
	Kayıt dışı istihdamın devam etmesi	4 Grup halinde 120 kişiye SGK Mevzuatı, Teşvikler ,Firma Kuruluşu ve Kurumsallaşma Eğitimi verilecektir.	MEVKA	8000-12.000 TL	2017 Haziran
	Kayıt dışı istihdamın devam etmesi	1 Adet İşgücü Piyasasına yönelik Araştırma yapılacak	MEVKA	60.000-90.000 TL	2017 Haziran
	Kayıt dışı istihdamın devam etmesi	120 Kişiye 4 Grup halinde 1 Adet Girişimcilik Eğitimi	MEVKA	20.000-30.000 TL	2017 Haziran
	Kayıt dışı istihdamın devam etmesi	9 Adet Farklı kesimlere yönelik(Kamu Kurum Kuluşları,STK lar,Belediyeler,Odalar,Üniversite yöneticileri ve çalışanları, Gündelikçiler, Kayıt Dışı Çalışanlar) panel,seminer,konferans yapılacaktır.	MEVKA	40.000-50.000 TL	2017 Haziran

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU

Yöneldiği Sorun Alanı	Sorun	Eylemler	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)
İSTİHDAM-İŞGÜCÜ	Üniversite Sanayi İşbirliğinin yetersiz olması	Üniversite-Sanayi işbirliğinin arttırılabilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için bir adet bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.	KMÜ-OSB	2.000 TL	2017 Haziran
		Üniversite Proje ve Teknoloji Transfer Ofisince en az bir işbirliği protokolü yapılacaktır.	KMÜ-OSB	3.000 TL	2017 Aralık
	Mesleki Eğitimin Yetersizliği	OSB bünyesindeki firmalarda çalıştırılacak personele KMÜ-Sürekli Eğitim Merkezi (KMÜ-SEM) tarafından doğrudan istihdama yönelik en az bir mesleki eğitim kursu düzenlenecektir	KMÜ-OSB-İŞKUR	20.000 TL	2017 Aralık
YATIRIM VE İŞLETME MALİYETLERİ	Şirketlerde finans yönetimi konusundaki yetersizlik	İşletme Yönetimi, Üretim Yönetimi konularında 20 saat eğitim amaçlı toplantı düzenlenecektir.	İŞGEM-KMÜ	6.000 TL	2017/ARALIK
YATIRIM VE İŞLETME MALİYETLERİ	Şirketlerde finans yönetimi konusundaki yetersizlik	İşletmelerde finans yönetimi konusunda KMÜ-SEM tarafından en az bir eğitim düzenlenecektir.	KMÜ-OSB	15.000 TL	2017 Aralık
LOJİSTİK ULAŞIM	Karayolu lojistik eksikliği	Konya-Karaman 5 Bl.Hd. (KOP) Bölünmüş Yol Yapımı(BSK çalışmaları tamamlanmıştır. Sertavul Tüneli Proje çalışmaları tamamlandı. İhale hazırlıkları yapılıyor.)	KGM		
	Karayolu lojistik eksikliği	Mut-Ermenek (KOP)yolu yapım-onarımı kapsamında ve Çamlıca Viyadüğü çalışmaların yürütülmesi.			2017 Aralık
	Karayolu lojistik eksikliği	Karaman-Ermenek (KOP) yolu yapım-onarımı çalışmalarının devam etmesi.			2017 Aralık

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU					
Yöneldiği Sorun Alanı	**Sorun**	**Eylemler**	**Sorumlu Kuruluş**	**Tahmini Maliyet (TL.)**	**Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)**
FİNANSMAN ERİŞİM - TEŞVİK VE DESTEKLER	Teşvik ve desteklerde bilgi ve bilgilendirme eksikliğinin bulunması	KOSGEB'in Yeni Girişimcilere Verdiği Desteklere İlişkin Farkındalık Yaratma amaçlı 4 adet toplantı düzenlenecektir	İŞGEM-KMÜ	2.000 TL	2017/TEMMUZ
	Alternatif finansman kaynaklarının çeşitliliğinin azlığı ve yeterince bilinmemesi	İŞGEM'in tanınırlığını ve İmajını yükseltmek amaçlı 3 adet toplantı düzenlenecektir.	İŞGEM-KMÜ-OSB	3.000 TL	2017/MAYIS
FİNANSMAN ERİŞİM - TEŞVİK VE DESTEKLER	Teşvik ve desteklerde bilgi ve bilgilendirme eksikliğinin bulunması	Organize Sanayi Bölgesine yönelik olarak teşvik sistemi hakkında 1 adet bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.	MEVKA-OSB	4.000 TL	2017 Aralık
		Ekonomi Bakanlığı ile birlikte Karaman'da teşvik ve destekler ile ilgili 1 adet eğitim programı düzenlenecektir	MEVKA	2.000 TL	2017 Eylül
	Alternatif finansman kaynaklarının çeşitliliğinin azlığı ve yeterince bilinmemesi	Alternatif finansman kaynaklarına ilişkin olarak en az 1 adet bilgilendirme ve farkındalık oluşturma toplantısı düzenlenecektir.	MEVKA-TKDK-KOSGEB	20.000 TL	2017 Şubat
TANITIM - İMAJ	Karaman tanıtımının yeterli derecede yapılamaması	Türkiye Örnek Köy Projesi Karaman Güldere Köyü Proje ve İnşaat Yapım Çalışmaları	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	20.000.000 TL	Ocak-Aralık
		Karaman Karadağ Kültür Köyü Fikir ve Proje Çalışması	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü		Ocak-Aralık
		Çevre Bilincinin Yaygınlaştırılması ve Farkındalık Eğitimi	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	10.000 TL	Haziran
		2017 yılı için 1 adet Karaman Tarım Fuarına katılımı planlanmaktadır. Bu tanıtım ve bilgilendirme toplantılarında gerekli bilgilendirme dokümanları fuar kapsamında verilmektedir.	TKDK	10.000	Ekim
TANITIM - İMAJ	Sosyal aktivitelerin yetersizliği	Nüfusuna göre boşanma oranı oldukça yüksek bir il olan Karamanda parçalanmış aileler ve çocuklarına yönelik olarak sosyal ve öğretici nitelikteki faaliyetleri barındıran 1 adet proje hazırlanacaktır.	KARAMAN KENT KONSEY BAŞKANLIĞI	Proje Bütçesi: 110.000TL	2017 ARALIK

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU

Yöneldiği Sorun Alanı	Sorun	Eylemler	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)
TANITIM - İMAJ	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Çoğrafi İşaretleme bilinmiyor,Divle Obruk Peyniri çoğrafi işaretleme konulu istişare toplantısı	Karaman GTH İl Müdürlüğü	3.000 TL	2017 Nisan
TANITIM- İMAJ	Sarıveliler'in tanıtımının yeterli derecede yapılamaması	Karacoğlan ve yayla şenliklerinin yapılması	Sarıveliler Belediyesi	25.000 TL	2017 Temmuz
		İlçemiz Yeşildirek Maarasının ışıklandırılması ve çevresine sosyal donatı alanı yapılması	Sarıveliler Belediyesi	50.000 TL	2017 Eylül
		İlçemiz Çevlik Göleti yolunun 8 km asfaltlanması ve Gölet etrafına Sosyal donatı alanlarının yapılması	Sarıveliler Belediyesi	35.000 TL	2017 Ağustos
		İlçemiz park ve bahçelerinde çocuk oyun bahçeleri ve oturma bank ve kamelyalarının teşkil edilmesi	Sarıveliler Belediyesi	30.000 TL	2017 Mayıs
		İlçemiz görselliği ve turizm alt yapısı yönünden geliştirilmesi amacı ile Cadde ve sokakların parke kaplaması yapılması	Sarıveliler Belediyesi	100.000 TL	2017 Haziran
		Meyvecilik üretiminin devamlılığının sağlanması açsısından, üretilen ürünlere yönelik Pazar oluşturulmasına için çalışmalar yapılması	Sarıveliler Belediyesi	10.000 TL	2017 Nisan
TANITIM- İMAJ	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Karaman İli Biyolojik Çeşitlilik Envanteri ve İzleme Projesinin Tamamlanması	Orman ve Su İşleri 8.Bölge Müdürlüğü Karaman Şube Müdürlüğü	105.000 TL	2017 Ekim
		Karadağ'a Yaban Hayatı Gözlem Kulesi Yapımı	Orman ve Su İşleri 8.Bölge Müdürlüğü Karaman Şube Müdürlüğü	50.000 TL	2017 Ekim
TANITIM - İMAJ	Karaman ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	26 Ocak Kazımkarabekir Paşa'nın ölüm yıldönümü etkinlikleri	Kazımkarabekir Belediyesi	15.000 TL	2017 Ocak
		11 Ağustos Kazımkarabekir Paşa doğum yıldönümü ve gurbetten sılaya şenlikleri	Kazımkarabekir Belediyesi	75.000 TL	2017 Ağustos

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU					
Yöneldiği Sorun Alanı	**Sorun**	**Eylemler**	**Sorumlu Kuruluş**	**Tahmini Maliyet (TL.)**	**Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)**
TANITIM - İMAJ	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	International Cheese, Tours, Loire Valley- Fransa'da düzenlenen peynir fuarına katılım sağlanarak bölgemizin ve bölgemizde üretilen Divle Peynirinin Tanıtılması; üretimin artırılması, pazarlanması ve standart hale getirilmesi.	MEVKA	15.000 TL	2017 Haziran
	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	İstanbul'da düzenlenecek 4. Uluslararası Yatırım Zirvesi'ne stantlı katılım gerçekleştirilecektir	MEVKA	50.000 TL	2017 Mayıs
TANITIM - İMAJ	Sosyal aktivitelerin yetersizliği	Sosyal aktivite sayı ve niteliğinin artırılması kapsamında en az bir faaliyet yürütülecektir.	KMÜ	10.000 TL	2017 Eylül
	Tanıtım faaliyetlerinde koordinasyon eksikliği	Tanıtım faaliyetlerinde koordinasyon eksikliğine yönelik Toplantı	KMÜ	1.000 TL	2017 Aralık
TANITIM - İMAJ	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Ulusal ve Uluslararası (İzmir, Berlin, İstanbul vb.) fuarlara katılım	Karaman Belediyesi	750.000 TL	2017 Aralık
		Türk Dil bayramında ülke çapında ses getirecek (ünlü tarih dizilerinde rol alan sanatçılarını konferanslara davet etmek, popüler sanatçıların konser vermesini sağlamak) faaliyetler yapmak	Karaman Belediyesi	1.000.000 TL	2017 Aralık
	Karaman Şehir İmajı noktasında sorunlar	Kent Meydanı Düzenleme Projesi kapsamında 24 derslikli okulun tamamlanması ve 16 derslikli okulun yapımına başlanması	Karaman Belediyesi	12.000.000 TL	2017 Aralık
		Bilge Kaan Taşıt Üst Geçidi	Karaman Belediyesi	8.000.000 TL	2017 Aralık
	Sosyal aktivitelerin yetersizliği	Devlet Tiyatrosu oyunlarının düzenli aralıklarla şehre getirilmesi	Karaman Belediyesi	750.000 TL	2017 Aralık
	Tanıtım faaliyetlerinde koordinasyon eksikliği	Karaman'ın tanıtımı için Fuar Alanı ve Kongre Merkezini aktif olarak kullanmak; yapılan tarım ve gıda fuarlarını daha geniş çaplı yapmak	Karaman Belediyesi	500.000 TL	2017 Aralık
TANITIM - İMAJ	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Ermenek'te Turizm Canlanıyor Projesi kapsamında bağ evlerinin turistlerle buluşması, Eski Ermenek Çarşısındaki dükkanların restorasyon projelerinin hazırlatılarak unutulmaya yüz tutmuş sanatların (bakırcılık, kalaycılık, kilim dokumacılığı ve benzeri) canlandırılması	Ermenek Belediyesi	953.000 TL	2017 Aralık

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU

Yöneldiği Sorun Alanı	Sorun	Eylemler	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)
TANITIM-İMAJ	Karaman'ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Ermenek'te Hayat Yeniden Başlıyor Projesi kapsamında Ermenek Turkuaz Mesire Alanı ve Zeyve Pazarı arasında bir köprü oluşturulması,Zeyve pazarı bölgesine hizmet etmesi için yüzer iskele yapılması,tekneler, yelkenliler, dağ bisikletleri, ATVler, Jet Skyler, göl üzerinde su sporları için gerekli araç ve gereçler ile Ermenek Turkuaz Gölü turizme kazandırılması,Çevre düzenlemesi,Nadire Kanyonuna yüzer iskele imalatı ,Teleferik yapımı	Ermenek Belediyesi	13.549.481 TL	2017 Aralık
TANITIM - İMAJ	Karaman ın tanıtımının yeterli seviyede yapılamaması	Karaman Organize Sanayi Bölgesi Bilinirliğinin Geliştirilmesi ve 360 derece Sanal Tur Altyapısının Oluşturulması (Yedi Dilde) ve Katalog Yaptırılması	OSB-MEVKA	55.000 TL	2017 Nisan
	Sosyal aktivitelerin yetersizliği	OSB İçerisindeki Yeşil Alanların Artırılması ve Etkin Kullanım	OSB-MEVKA	750.000 TL	2017 Ekim
KURUMSAL KAPASİTE	AR-GE ve yenilikçilik alanında kapasitenin yetersiz olması	KOSGEB'in Ar-GE faaliyetlerinin geliştirilmesi için oluşturduğu Ar-Ge İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Desteği işletmelere anlatılacak başvuru olması durumunda desteklenecek	KOSGEB		2017 yılı içerisinde
	Firmaların ortaklık kültürünün zayıf olması	KOSGEB'in ortaklık kültürünün geliştirilmesi için oluşturulan İşbirliği Güçbirliği Desteği ilgilenecek sektörlere tanıtılacak, başvuru olması durumunda desteklenecek	KOSGEB		2017 yılı içerisinde

Tablo 27. KARAMAN İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ 2017 EYLEMLER TABLOSU

Yöneldiği Sorun Alanı	Sorun	Eylemler	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Bitiş)
KURUMSAL KAPASİTE	Firmaların kurumsal kapasitelerinin eksik olması,Firmaların insan kaynakları yönetiminin yeterli düzeyde olmaması,Markalaşma ve yeni pazarlara erişim noktasında uygulama ve bilgi eksikliği olması	İnsan Kaynakları Yönetimi, Muhasebe, Finans, Destekler ve Teşvikler, Pazarlama Yönetimi, Dış Ticaret ve Kalite Yönetimi konularında 70 saat eğitim amaçlı toplantı düzenlenecektir.	İŞGEM-KMÜ	24.000 TL	2017/ARALIK
KURUMSAL KAPASİTE	Kurumlar arası İşbirliğinde Yaşanabilecek Sorunlar	Yatırım ile ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla Karaman İl Yatırım Komitesi oluşturulacak ve 3 toplantı gerçekleştirilecektir.	MEVKA	10.000 TL	2017 Aralık
KURUMSAL KAPASİTE	Firmaların insan kaynakları yönetiminin yeterli düzeyde olmaması	OSB firmalarınca talep edilmesi durumunda KMÜ-SEM tarafından en az bir insan kaynakları yönetimi eğitimi düzenlenecektir.	KMÜ-OSB	20.000 TL	2017 Aralık

II.KAYNAKÇA

- http://www.karamandayatirim.gov.tr
- Ar-ge Yenilik-İnovasyon Teknik Komitesi Nihai Raporu,2013
- *Balcı, Ş., Gölcü A.A., Öcalan, M.E., Üniversite Öğrencileri Arasında İnternet Kullanım Örüntüleri, Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi, Ocak 2013, Cilt 7 Sayı 4, s. 15-16*
- BTK, Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu 2012 yılı 4. Çeyrek, s.26
- Bölgesel Rekabet Edilebilirlik Kavramı ve Bölgesel Kalkınma Politikalarına Yansımaları, Murat Kara, Uzmanlık Tezi,2008
- *Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Çevre Sorunlari Ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu, 2012*
- Çevre ve Şehircilik Teknik Komitesi Nihai Raporu,2013
- Dış Ticaret Lojistik Teknik Komitesi Nihai Raporu,2013
- Enerji Teknik Komitesi Nihai Raporu,2013
- EPDK, Türkiye Elektrik Enerjisi 10 Yıllık Üretim Kapasite Projeksiyonu (2012-2021), 2012, s.66-67
- http://www.clusterobservatory.eu :
- http://www.enerji.gov.tr/index.php?dil=tr&sf=webpages&b=ruzgar&bn=231&hn=&nm=384&id=40696 erişim tarihi 19.03.2013
- Huavari, J., Kangasharju, A. ve Alanen, A. (2001). Constructing an Index for Regional Competitiveness, Pellervo Economic Research Institute Working Papers, No:44, Helsinki.
- Industrial Development Report , UNIDO, 2011
- IPARD Programı, 2007-2013
- Ipsos KMG, "PC ve İnternet Penetrasyon Araştırma Verileri", 2010, 2011.
- Karapınar İlçesi'nde Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisi Yatırımları için Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi Kurulmasına Yönelik Fizibilite Çalışması Raporu, Konya, 2011, s. İx-x
- Konya Teknokent İnternet Sitesi, www.konyateknokent.com.tr, Karaman Ticaret ve Sanayi Odası İnternet Sitesi, www.ktso.org.tr, Konya Ticaret Odası İnternet Sitesi, www.kto.org.tr
- McKinsey&Company, Online and Upcoming: The Internet's Impact On Aspiring Countries, 2012, s.17
- MEVKA, İmalat Sanayi Sektörel Rekabet Edebilirlik Analizi,2013
- MEVKA, 2014 -2023 BÖLGE PLANI KAPSAMLI MEVCUT DURUM ANALİZİ,2013
- MEVKA, Ağaç Orman Ürünleri – Mobilya Sektörü Değer Zinciri Analizi Ve Kümelenme Çalışmaları, 2011
- MEVKA, Süt Ve Süt Ürünleri Sektörü Değer Zinciri Analizi Ve Kümelenme Çalışmaları,2012
- MEVKA, Tarım Alet ve Makineleri Sektörü Değer Zinciri Analizi Ve Kümelenme Çalışmaları, 2011
- MEVKA; İhracatta Bölgenin Stratejik Sektörleri,2012

- OECD, The Impact of Interneti in OECD Countries, 2012, s.4
- Tarhan, Ahmet, Kamu Yönetiminde Halkla İlişkiler ve E-Devlet, Palet Yayınları, 2011, s. 264-265
- TEPAV, OECD Beceri Stratejisi ve UMEM Projesi
- TÜİK, Bölgesel Göstergeler,2012
- TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Turizm, 2011
- TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, 2012
- TÜİK, Ulusal Hesaplamalar, 2008
- TÜİK, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, 2012
- Uslu, Ş., Uygun, M., Yeni Rekabet Koşullarında Kobi'lerin Değişen Pazarlama Stratejileri ve Pazarlama Sorunları: Konya Örneği, Muhasebe ve Finans Dergisi, Sayı 15, 2002, s. 81
- Türkiye'nin Cari AÇIĞI: Makro ve Mikro Açıdan Nedenleri ve Çözüm Önerileri, YASED,2011
- Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD)
- Ekonomi Bakanlığı, Teşvik Uygulama Ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü "Uluslararası Doğrudan Yatırımlar 2014 Yılı Raporu"
- YASED Uluslararası Yatırımcılar Derneği, 2015 Yılı Faaliyet Raporu
- "Karaman İlinin Sektörler İtibari İle Muhtemel Yatırım Alanları ve İthal Ara Mamül Üretilebilirliği Açısından Türkiye'deki Konumu" Tez Çalışması Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi
- Karaman Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü Verileri,
- Karaman Organize Sanayi Bölgesi Verileri,
- İllerin ve Bölgelerin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, Kalkınma Bakanlığı, 2013
- Mevlana Kalkınma Ajansı Karaman'da Enerji Sektör Raporu, 2012
- -2010 ve 2012 Verileriyle Türkiye'de İllerin Gelişmişlik Düzeyi Araştırması" İş Bankası İktisadi Araştırmalar Bölümü, İşbankası Yayınları, 2014
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)
- TÜİK Veri Tabanı
- Akdeniz İhracatçı Birlikleri, 2015
- DSİ 4. Bölge Müdürlüğü Verileri
- Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (http://www.eie.gov.tr/)
- Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri
- Zeren H.E.(2011), "Marka Kent Oluşturma Bağlaminda Stratejik Kent Yönetimi: Karaman Kenti İçin Bir Model Önerisi" Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı